

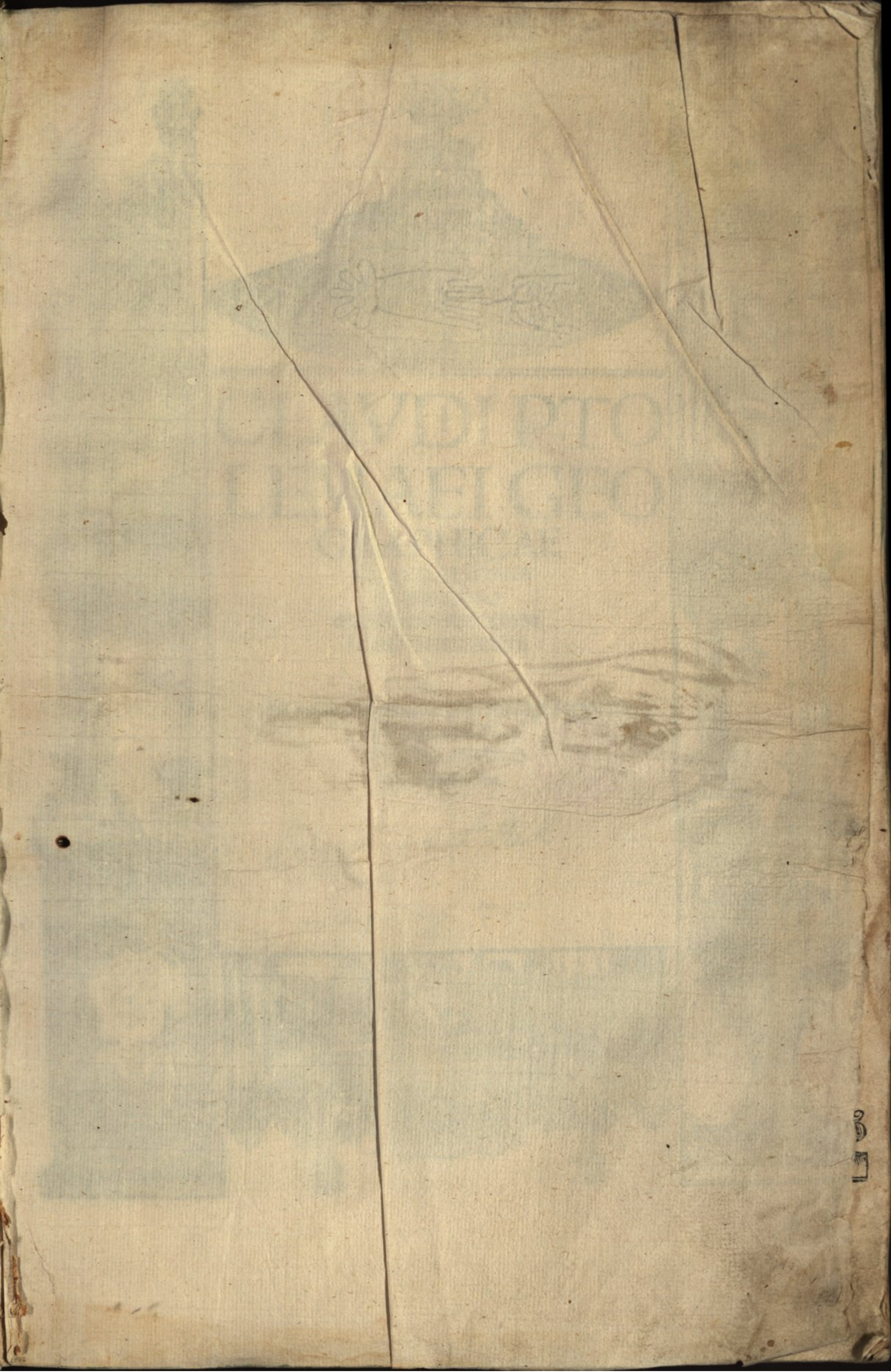

...re, et no pot
...m me illi ...ores per
no repellar: quia no n. ...udiciu

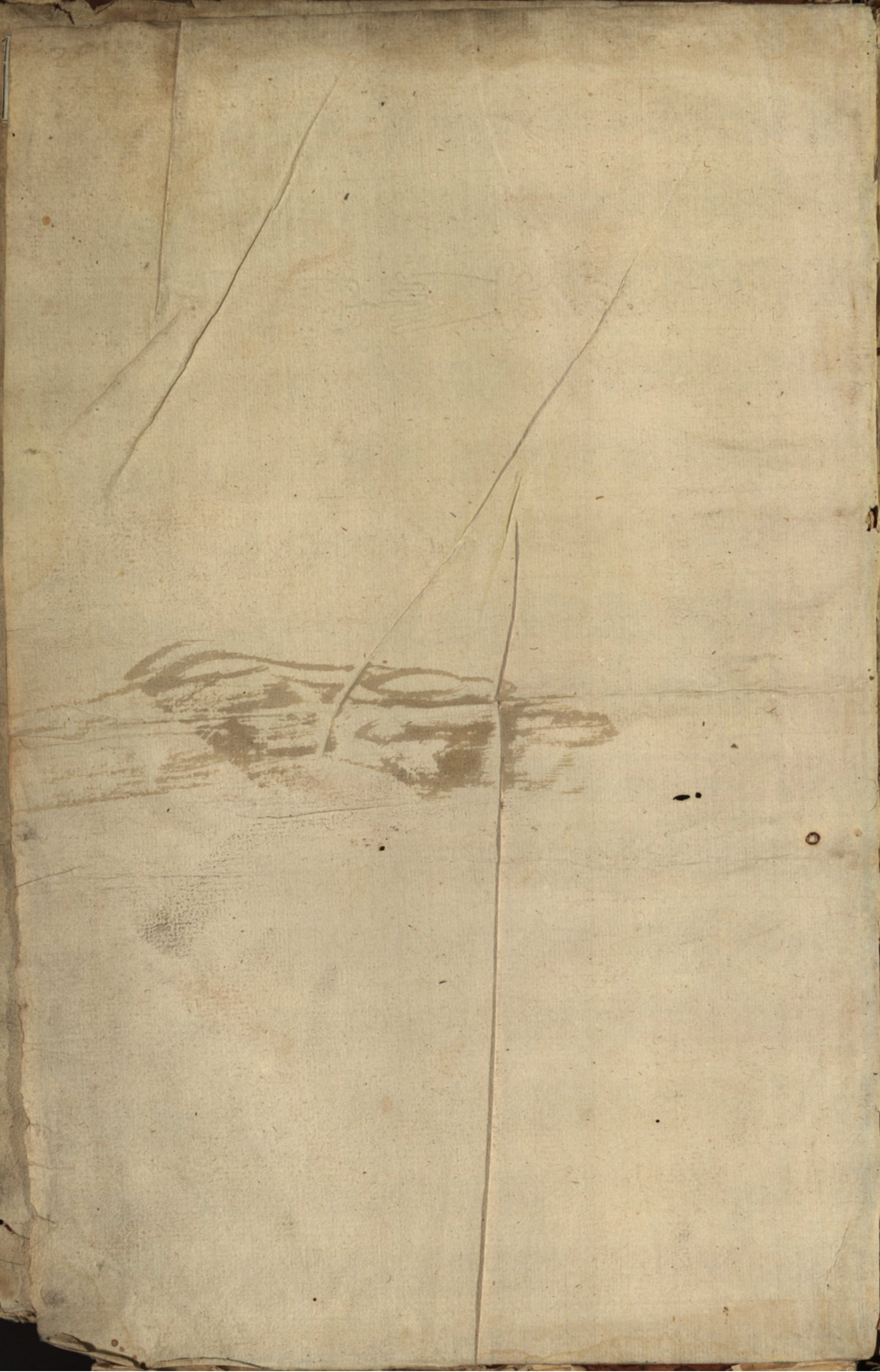
32.
am.

Casa R
Gab.
Est. 55
Tab. 4
N.º

Figuera

137

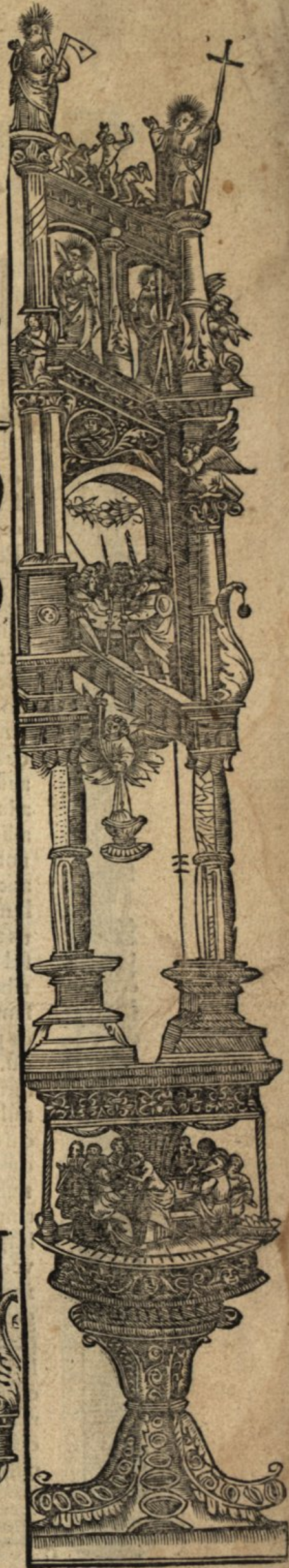
CLAVDI PTO
LEMAEI GEO
GRAPHICAE
ENARRATIONIS
LIBRI OCTO
BILIBALDO PIRCKEYM
HERO INTERPRETE

Annotationes IOANNIS DE REGIO MONTE
in errores commissos a
IACOBO ANGELO
in translatione sua,

Da Sup. de C. H. Real

Argentoragi 1525

AMPLISSIMO PRINCIPI AC REVERENDISSIMO
DOMINO SEBASTIANO EPISCOPO BRIXINENSI,
BILIBALDVS PIRCKEYMHERVVS S. D.

III QVI ANTE NOS, Princeps amplissime, Ptolemæi Geographiæ manus adhibuere, ita suscepto vti fuissent officio, vt nil omissum videri posset, quod ad tam clarissimi scriptoris mentē explicandā necessariū foret, plane superuacuum hic meus esset conatus, vtpote qui nil aliud, q̄ rem iam antea actā, iterū agere moliretur. Verum quum manifestius liqueat, q̄ negari possit, ex translationibus prioribus, vix vmbra quandā Ptolemaicæ venustatis & eruditionis ad latinas peruenisse aures, opere precium non defuturum existimaui, si et ego periculū facerem, num forsitan ceptū fœlicius mihi q̄ prioribus succederet interpretibus. Etenim cum duo (quantum scio) extiterint, qui librum hunc vertere sunt ausi, Iacobus nempe Florentinus, & Ioannes Berenherus conterraneus noster, Italus tamen, licet græca aliquantulū calluisse videri possit, disciplinas tamen Mathematicas ita ignorauit, vt plerūq̄ nec semetipsum intellexerit. Germanus v̄o, tametsi in Mathesi admodum excelluerit, in græcis tamen adeo aliquando hallucinatus est, vt rebus potius caliginem obfuderit, q̄ luminis aliquid attulerit. Ego vero, q̄uis de eruditione mea, tam græca q̄ Mathematica, non admodū gloriari possim aut debeam, nullius tamen viri boni ac docti iuditiū in hac mea translatione formido, cum astipulante veritate affirmare ausim, illam & prioribus dilucidiorē, & magis ad Ptolemei accedere mentem. Quia in re vel vnicus testis, Ioannes n̄pe de Regio monte, omnium Mathematicorū nostrę etatis facile princeps mihi sufficiet, authoritatē cuius in plerisq̄ me securum esse, adeo non dissimulo, vt etiam fragmenta adnotationum eius, quę penes neminem, preterq̄ me fuere, his meis lucubrationibus adiungi voluerim. Quis eruditus quisq̄, potius mirari possit, quur nō longe plura notari, q̄ q̄ tam pauca perstrinxerit, quod ij demum intelligēt, qui nostra cū Græcis, aut aliorum collaturi sunt editione. Sane si maledoctus quispiā, aut inuidus labori huic meo obgannire ausus fuerit, ille sciat, me tot iam annis & in publicis & in priuatis attritū esse negocijs, vt non solum improborū maledicta & calumnias nō vereri, sed & magnanimiter contemnere didicerim. Saltem hanc (vt spero) in negotio hoc cuius tabo Sycophantiā, ne Romā (vt antea mihi accidit) ad dicendū fidei & Euangelij causam euocer, a viris merito laudandis, si tā idonei erunt ad restringendū immane hoc ab eis per Germaniā conflatum incendiū, quemadmodū antea fuerunt strenui ad suscitandū. Quin nec mea refert, si quibusdam leuiora, q̄ existimatio mea, aut legalis admittat scientia, egisse videbor, id enim quosdā susurrare iam audio, atqui hoc pridē non solū mihi, quū sacras quoq̄ tractarē litteras, sed longe etiā clarissimis obiectū esse viris scio, cui enim parceret inuidia? Verū cum nec gloriam (cuius iam me tenet satietas) venari cupiā, nec diuitias (quas mihi alioqui diuina benignitas vel abunde concessit) querā, nullum mihi studium vile erit, dūmodo sit honestū. Patiantur igitur suaues illi viri, animo me aliquantulū meo morem gerere, meisq̄ nō penitus aspernandis perfrui delicijs, cum nec ego multifarijs eorū inuideā voluptatibus, forsitan ita fata tulere mea, vt dū alius alijs indulget oblectamentis, ego interim tanq̄ plane a negocijs feriatas, in pistrino me torqueā litterario, non sine bonę valetudinis dispendio, amicorū obiurgatione, vulgi deniq̄ risu & subsannatione, a qua nec olim militum meorū abstinuit petulantia, cū me in castris nonnunq̄ libellos manibus tenere, ac inter bellicū furorem lectioni operam impendere viderent. Persuasum enī habent Germani, literis animum effeminari virilē, nec quēquā manu strenuū pariter et eruditione clarum esse posse. Sed rideat quisq̄ vt lubet, meūq̄ tam ambitionis q̄ lucri subsannet contemptum, dūmodo et mihi studia honesta, nulliq̄ viro bono culpanda tractare liceat, quin vt magis mihi illudāt emuli, sciant nihil eque me post sacras litteras ac Mathematicas oblectare

disciplinas, sine quibus omnis philosophia, præcipue v̄o Platonica manca est, etiã si illis longe adhuc abiectiores & inertiores viderentur. Nō deerunt forsitan qui mihi ob hanc nauatam operã, bene precetur, præcipue ij, qui haud difficulter intelligent, quantum mihi in ea laboris exhaustū, quantūq; tedij deuorātū fuerit, testabor & obiter me inter viuos aliquando egisse. Proinde cum nihil in rebus humanis adeo perfectū & absolutū existat, vt omni careat menda, ac reprehensione, nec me lateat pleraq; in hoc opere ita deprauata esse, vt haud quãq; vnico restitui possint momēto, vnūquēq; syncerū, & in Mathematicis eruditum ac exercitatū, (nam alias manū ne admoueat) hortor & obsecro virum, vt si quid vel ob exemplariorū vitium, seu interpretis incuriam, aut scriptoris oscitationē, authoris menti parū respōdeat, rationibusue quadret mathematicis, candidè illud emēdet, ac benigne corrigat. Etenim palā cernere est, non solū græca, sed et latina, ex diametro fere inter se discrepare exēplaria, præcipue vero in cōputatione numerorū, vbi ego fidem meã haud quãq; interpono, quū toties vitiantur, quoties ab indiligēti describuntur notario, nec mirū, cum græca hæc elementa. Γ. Σ. Ξ. Ξ. eam inuicē referant similitudinē, vt plerūq; aliud pro alio substituatur, ac ideo vbi ternarius aliqñ numerus legi deberet, ibi senariū aut sextantem adnotatū inuenies, & econuerso. Quin si ob scriptoris negligentia, nulla Γ. nota addita fuerit, iam pro tertijs duabus, vnica solū intelliges. Talia itaq; cum multa passim occurrant, peculiarem tamen in libro octauo locū sibi vendicarunt, ibi enim plus q̄ in quadringentis locis, non diei longitudo, nō locorū a meridiano Alexandrino distantia, non solis transitus verticalis, cum veritate conueniebat, adeo, vt impossibile mihi fuisset, tot reparare mendas, ni omnino reiectis exemplaribus, ad veras & mathematicas confugissem rationes. Nec mirū si ob numerorum inuersionē tot errores in prophanas irrepsere literas, quū nec sacre remanserint incontaminate. Q̄ enim apud Marcum legitur Euangelistam, Saluatorē nostrū hora tertia affixū cruci fuisse, apud tres v̄o reliquos hora sexta, obnullam aliã accidit causam, q̄ q; subinitiū scriptor parū diligens pro nota. Σ. interposuerit. Γ. quod cum in tanta numerorū contigerit varietate, quid de librorū illorū censendū erit certitudine? vbi cuncta non nisi numeris transiguntur. Porro quantū temporis & laboris, in sola armillari cū orbe sphaera mihi insumptū sit, nemo nouit, nisi qui et ipse in similibus periculum fecit, ibi enim non solū numeri, sed & literarum notæ, linearū deductiones, omnia deniq; adeo deprauata ac inuersa crāt, vt penitus inter se dissiderent ac pugnarēt, planeq; coniectore aliquo indigerent. Verū ni fallor, ita restituta sunt singula, vt non minus authoris menti, q̄ rationibus quadrent mathematicis. Sane nec hoc si lentio prætereundū, q; cuncta tā græca q̄ latina, quæ mihi obtigere exemplaria, non nihil in distantia parallelorū a circulo variant æquinoctiali. Ceterū ego eum secutus sum numerum, qui ὡς αἱ γράμμαι καὶ λέξεις ἐγγιστὰ ὑποβάλλασσι (vt Ptolemæi verbis utar) verior existit, licet si quis nos imitatus per mathematicas demonstrationes, aut rationes calculi, parallelorū nostro tempore distāciam a maxima solis dedinatione, quæ partiū. 23. scrupulorūq; 29. esse censetur, sumere velit, nō parua a prisca illa, quæ Ptolemæi etate partitū fuit. 23. scrupulorū vero. 50. varietatem deprehendet, ob Edyptice forsità octauū circuli motū. Hęc ideo retuli, vt Geographiæ studiosis, cogitandi et inquirendi occasionē suggererē, qui etiã ex Ptolemæi institutione, loca, quæ nostro euo exactiori cura & diligentia obseruata sunt, industria sua emendare curabunt, id si fiet, breui Ptolemæi nostri maiestatem ad pristinū suū nitorem restitūtū iri cōfido. Ego quidē si Deus permiserit, nouas aliquando tabulas edere constitui, meridianis equedistantibus, vt Ptolemæus iubet, et haud quãq; inclinatis, quo lōgitudo recte ex vtraq; tabulæ extremitate, cū latitudine, conueniat, conseruabitur & certa parallelorū ratio, non solū cum meridianis, sed in vera quoq; ab æquinoctiali distantia, ac quantitate diei, ijs locis pro fundamento positus, quæ nostro etiam tempore diligentiori obseruatione sunt rectificata, quū haud quãq; sit obscurū, q; non quadret hac nostra etate, in locis plerisq; maxime Danubianis, Ptolemæi consideratio tamen non desit, quod illū possit, & ab errore & negligentia excusare, q; si aliter superis visum fuerit, non deerūt tñ, qui his nostris insistentes vestigijs, ea quæ inuida nobis denegarunt fata, euentu absoluent foeliciori. Ceterū vt tandē ad te Princeps illustris reuertar

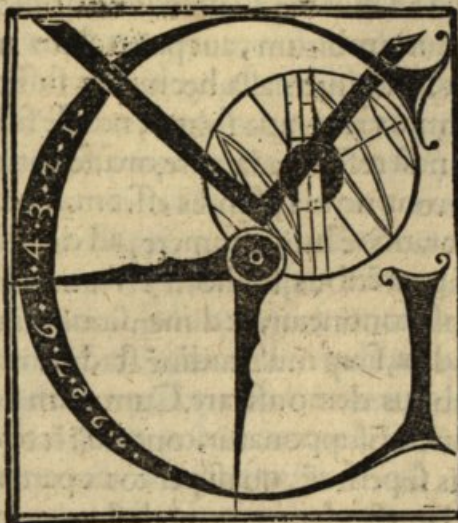
(nā in Geographiē nūc laudibus per se daris versari nil attinet) hunc laborē meū nemini potius q̄; amplitudini tuę dedicandū esse censui, non solum ob præcipuā, quā in mathematicis disciplinis tenes scientiam, necnō virtutes alias tuas innumeras, quæ te & merito quidem citra vllum fortunę subsidiū in tanto collocarunt fastigio, sed etiā propter amicitia nostrā vetustā, singularēq; animi tui fauorē, quo me multis iā prosecutus es annis, præcipue quoties apud Inuictissimū & nuncq; obliterandę memorię Cæsarem nostrum Maximilianū, in patrię causis Legati munere functus sum, teq; presentem esse contigit. Quinetiā cum nuper in magno hoc conuentu imperiali, hac in vrbe celebrato, inter summos adesses principes, nec ego amplitudinem tuam officij gratia præ valetudine aduersa visitare possem, tu veteris non immemor humanitatis et consortij nostri, omni deposito fastu, vltro ad ædes meas accedere, ac tua me præsentia honorare ac solari voluisti. Quæ propter vt & ego, eam saltem quā possem animi gratitudinē ostenderē, te vel tenui hoc demereri volui officio, quo & obseruantię in te meę pignus aliquod haberes, ac Ptolemęus noster tanto suffultus patrono, tutior in publicum exiret, & a vitiligatorū dentibus foret securior. Ea igitur Princeps colendissime, qua soles benignitate, animi potius obsequium, q̄; munusculi suscipere paruitatem, ac Ioannis de Regio monte, triangulorum, quos penes me vidisti libros, necnon eiusdē Theonis contra Trapezuntiiū defensionē, breui expecta, ac interim foeliciter viue. Norenberge. Kalendis septembris. Anno Salutis nostrę. M. D. XXIV.

CLAVDII PTOLEMAEI GEOGRAPHICAE ENARRATIONIS LIBER PRIMVS, IN QVO HAEC CONTINENTVR

1 In quo differat Geographia a Chorographia. 2 Quanam sint ad Geographiam præsupponenda. 3 Qualiter ab stadiorū numero alicuius distantię rectæ (licet non sub eodē fuerit meridiano) ambitus huius stadiorum numeri sumantur & econtra. 4 Quod ea quę ex apparētibus obseruata sunt, præferri debeāt ijs, quę ex peregrinationis comperta sunt historia. 5 Quod historijs nouissimis magis sit adherendū propter mutationes, quę p̄ tempora accidunt in terra. 6 De Geographica Marini enarratione. 7 Rectificatio distantię latitudinis terrę cognite ex apparētibus, secundū Marinū. 8 Eadem rectificatio ab emension itinerum. 9 Eadem rectificatio a nauigationibus factis. 10 Quæ non oporteat Aethiopes supponere meridionales, q̄; sit parallelus oppositus per Meroem. 11 De ijs, quę ad longitudinē orbis non recte a Marino sunt excogitata.	12 Emendatio longitudinis terrę cognite a peragationibus. 13 Eadem emendatio a nauigationibus. 14 De nauigatione a Cheroneſo aurea ad Cattigara. 15 De ijs, quæ in particulari expositione Marini dissentiant. 16 Quæ eum latere quædā in prouinciarum terminationibus. 17 In quibus ipse dissentit ab ijs, quæ nostro euo historijs sunt prodita. 18 Quæ sint inutiles Marini cōpositiones ad designationem orbis. 19 De cōmoditate enarrationis nostrę ad designationem orbis. 20 De mensuratione incōcina Tabulæ Geographicę, a Marino compositę. 21 Quenam obseruanda sint in designatione fienda in plano. 22 Qualiter oporteat orbem in sphaera describere. 23 Expositio meridianorū & parallelorū, qui descriptioni sunt apponendi. 24 Modus per quem orbis in plano ita describi possit, vt cōmensuratione similis sit positioni sphericę.

IN QVO DIFFERAT GEOGRAPHIA A CHOROGRAPHIA.

CAPVT I.

Geographia imitatio est picturae totius partis terrae cognitae, cum ijs, quae sibi quasi vniuersaliter sunt annexa. Differt autem a

Chorographia, nam illa per partes loca resecat, seorsumque singula & vniuersumque iuxta se constituit, ac ferme omnia etiam minutissima illa, quae deprehendere possumus describit, veluti portus, vicos, populos, necnon a primoribus fluminibus diuertigia, et his similia. Geographiae autem proprium est, vnam & continuam terram cognitam ostendere, quae admodum se habeat natura et positione, eaque solum in omnino deprehensibilioribus versatur descriptionibus, veluti sinuum et ciuitatum magnarum, gentium quoque, & fluuiorum, necnon circa ea, quae secundum speciem vniuersumque sunt insigniora. Porro finis Chorographicae conexione particulari continetur, veluti si quis aure tantum aut oculum imiteretur. Geographicae autem contemplatione totius, proportionaliter ijs, qui integrum caput describunt. Quum enim omnibus, quae supponuntur imaginibus, praecipue partes necessario atque in primis adaptentur, ac etiam quae picturas excepturae sunt, distantibus, sufficienti remotione oculorum commensurate esse debeant, siue perfectum sit quod pingitur, siue particulare, quo cuncta sensibilibus percipi valeant, rationabiliter simul & vtiliter sequutum est, ut Chorographiae minutissimae proprietates, Geographicae autem regiones ipsae, cum ijs quae vniuersaliter eis adiacent, attribuantur. Quonia & primariae orbis partes. Regionum nempe situs, tam magnitudine quam mensuratione recte sunt, coordinate, at inter has ipsas, ut sese habeant, quam plurimum sunt differetiae.

versatur autem Chorographia ut plurimum circa quale magis disponendum, quam circa quantum, siquidem vbiusque qualitatis curam gerit, at non ita commensurationis positionum. Geographia autem circa quantum magis, quam circa quale, quandoquidem in omnibus diligentem proportionis distantiarum rationem habet, similitudinis vero usque ad maximam partium circumscriptiones, & iuxta figuram ipsam tantum, unde illa quidem locorum eget pictura, nemoque eam recte exercebit, nisi vir pingendi gnarus, haec vero nequaquam, nam per lineas etiam tenues, ac denotationes tantum, positiones, et vniuersi figuratioes ostendere potest. Quapropter illa quidem haud quaquam mathematico indiget instituto, hic vero pars ea praecipue requiritur. Considerare enim oportet, & totius terrae figuram ac magnitudinem, necnon situm eius ad coelum, quo cognita ipsius pars, quanta sit, & qualis, recenseri possit. Insuper & loca eius singula, sub quibus celestis sphaerae sita sint parallelis. Ex quibus & nocturnae et diurnae magnitudines, & quaedam stellae fixae verticales fiant. Et quae super terram, quaeque sub terra ferantur semper, ac omnia quae de habitationis ratione connectimus, percipi possunt. Quae cuncta sublimissime ac pulcherrimae sunt speculationis, quam humanis deprehensionibus, per Mathematicas rationes ostendi possit, quo pacto coelum ipsum natura se habeat, quonia nobis magna ex parte conspicuum esse potest. Terra autem per imaginem, quia licet certa sit & maxima, non tamen nos circumambit, neque tota simul, neque particulatim ab eisdem hominibus peragrari potest.

QVAENAM SINT AD GEOGRAPHIAM PRESUPPONENDA

CAPVT II.

VIS igitur finis sit eius, qui Geographiam exercere velit, ac in quo differat a Chorographia, per haec quasi summam hinc notatum. Cum vero in presentiarum sit propositum, nostrae habitabilis describere orbem, ut quam maxime cum veritate congruat, necessarium arbitramur

pmittere, pegrinationis historiã esse, q̄ noti-
 tiã p̄stet ad institutionẽ talẽ, vtpote que plu-
 rimũ afferat cognitionis, ex traditione eorũ,
 q̄ p̄diti sciẽtia speculatiua, regiones p̄ticulã
 peragrãrũt. Quodq̄ cõsideratio ac traditio
 hec parti sit geometrica, partim vero superio-
 rũ constet obseruatione, siquidẽ ad Geome-
 triã spectat, q̄ per subtiles distantiarũ dimẽ-
 siones, locorũ inter sese positiones reddãtur
 manifeste, ad obseruationẽ aut superiorũ, q̄
 idem fiat per apparentia, ex instrumẽtis, qui-
 bus astra & vmbre obseruãtur, quod et p̄fer-
 ctius est & certius, alterũ aut difficilius, ac il-
 lius indigens ope. Primũ enim quũ necessa-
 rium existat, vt supponatur, secundũ utrũq̄
 modũ, ad quãnam mundi positionẽ, duo-
 rũ locorum inquisitorum distantia vergat.
 (nõ enĩ simpliciter, aut solũ hoc scire oportet,
 quantum locus vnus distet ab alio, sed quonã
 versus, hoc est vt dicere sciamus, nũ ad
 septẽtionẽ, aut ortũ, siue ad partiliores eorũ
 inclinationes tẽdat) impossibile est, exacte
 hoc considerare, absq̄ obseruatione, que per
 p̄dicta fit instrumẽta, per que in omni loco
 ac tẽpore facile, & lineę meridianę positio
 ostenditur, et per ipsam ignote locorũ distã-
 tię. Inde & hoc concedi necesse est, dimensio-
 nẽ, quæ p̄ numerũ fit stadiorũ, haud quãq̄
 certã nobis iuxta veritatẽ p̄bere deprehẽsio-
 nẽ, quoniã raro in vias rectas incidere contĩ-
 git, propter circuitus varios, qui & euntib⁹
 et nauigantibus occurrere solent. Et quia ne-
 cesse est, ad rectitudinẽ inueniendã, id, quod
 in vijs, tã ex qualitatibus, q̄ ex quãtitatibus
 redundat, cõiecturãdo tantũ, ab integris sub-
 trahere stadijs. In nauigationibus aut vento-
 rũ flatus, qui vt plurimũ vires easdem haud
 seruant, ad d̄judicandũ penitus norma ca-
 rent. Insuper licet distantia quẽdã inter duo
 loca emensa exacte cognita fuerit, nõ ideo ta-
 men ratio ipsius ad totius terræ ambitũ, nec
 positio, utrũ ad equinoctialem seu polos ten-
 dat, patebit. Dimensio vero quæ fit per cœli
 apparentia, certã de singulis his cognitionẽ
 affert, ostenditq̄ qualesnã circũferentias in-
 uicem per loca subiecta descripti intercipiãt
 circuli, paralleliq̄, et meridiani, hoc est paral-
 leli circũferentias, que incidunt inter ipsos, &
 equinoctialis & meridianorũ, illi aut eas, q̄
 continent ab ipsis, & equinoctialis, & paral-
 lelorũ, ac etiã qualẽ circũferentiã duo interci-
 piãt loca, circuli illius, qui in terra maximus

scribit. Nihil deniq̄ stadiorũ indiget diu-
 meratione, siue ad rationẽ earũ partũ, quæ a
 terra sunt, siue ad descriptionis circuitũ vni-
 uersum, sufficit enĩ supponere ambitũ tellu-
 ris in partes quotquot voluerimus, per totã
 dẽq̄ partes ostendere distantias in circulis
 maximis, super telluris superficie descriptis.
 Sed forsità ad diuidendũ nostris dimensio-
 nibus totum ambitum, aut partes illius in
 subiecta ac nota interualla hec minus suffici-
 ent. Ideo huius rei gratia solum, necesse fuit
 viam quandã rectam adaptare, circũferentię,
 que iuxta continentia, similis esset maximo
 circulo, ac rationẽ huius sumere, ad circulũ
 qui fit ex apparẽtib⁹, stadiorũ q̄o numerũ,
 qui sub ipsa continetur, ex dimensione quæ
 fit a parte data, sicq̄ multitudinẽ stadiorum
 totius ambitus demonstrare. Cum enim ex
 mathematicis p̄supponatur, continuã et ter-
 re & maris superficiẽ, quasi per totas partes
 esse rotundam, & idem centrum habere cum
 sphaera cœlestiũ, sequitur etiã, singulas ipsi⁹
 incisiones cõmunes, que ex centro in planũ,
 necnõ ex dictis emittũtur superficiebus, ma-
 ximos in semetipsis facere circulos, angu-
 losq̄ in ipso plano ad centrũ cõclusos, simi-
 les circulorũ intercipere portiones, distãtia
 rũ earũ, que in terra sunt, ac ideo quantitatẽ
 stadiorũ, vbi directã fuerint, ex dimensionib⁹
 bus accipi posse, rationẽ vero que ad totũ est
 ambitũ ex ipsis quidẽ nullatenus, propter de-
 fectũ pertingentię parabolę. A simili autem
 circũferentia circuli cœlestis, recte sumũtur,
 quoniã ratio illius ad propriũ ambitum de-
 prehendi potest, eadẽ aut fit & a simili parte
 circa terram, ad circulum in ea maximum.

**QUALITER A STADIORVM NV-
 MERO ALICVIVS DISTAN-
 tię rectę, licet nõ sub eodẽ sit meridia-
 no, ambitus huius stadiorũ nu-
 meri accipiat & econtra**

CAPVT III

QU ante nos fuerũt,
 non solũ rectã distã-
 tiam in terra inquires-
 bãt, vbi maximi circuli
 facit circũferentiam,
 sed eã, quocq̄, q̄ posi-
 tionem in vnus meri-
 djani plano haberet,

per Sciotherosq; obseruabāt signa duo, quę super verticē erant, distantię, iuxta circūferentiā, quę ibi sub ipsis intercipiēbatur meridianis, quę similis esset itinere, quūq; hęc singulacim, vt diximus, in plano constituebantur, lineę rectę, q̄ per extremitates ad signa; quę super verticē erant egrediebantur, inter se cōcurrebant, quia centrū circulorum, cōmune erat coincidentię signū. Quanta igitur apperebat circūferentia, quę inter signa erat verticalia, ac pars esset circuli, qui per polos scribitur, tantā etiā supponebant in terra distantiam ambitus totius. Vnde si etiā non per polos circulū secundū dimēsam sumpserimus distantia, sed a quolibet maximorū, propositū ostendi potest. Idē nobis patebit, si per instrumentū, quo sublimiora considerātur, elevationes poli in terminis fuerint obseruateg, necnō positione animaduērsa, quā distantia ad aliū habet meridianū. Per quod etiam Meteoroscopiū multa alia vtilissima facile deprehendere possimus. Sed et quolibet die et nocte iuxta obseruationis locum elevationem poli Borealis, omniq; hora sitū meridionalē, necnon habitudines declinationū ad ipsum, hoc est, quales faciat angulos per viam descriptus circulus maximus cū meridiano, ad signum quod est super verticem, per quos similiter quesitam circūferentiā ex ipso ostendimus Meteoroscopio, & eam quoq; quę inter duos intercipitur meridianos, quū aliq; fuerint q̄ equinoctialis paralleli. Ita vt per talem modū, si solum distantia vna recta in terra fuerit dimensa, totus etiam numerus stadiorū, quos ambitus continet, inueniri possit. Per hęc inde reliquū, necnon aliorum itinerū interualla, etiā sine dimēsiōne cognoscuntur, licet non penitus fuerint recta, neq; sub eodē meridiano aut parallelo constituta, dūmodo id quod ad omnem inclinationem proprium est, diligenter accipiat, pariter & terminorum elevationes obseruentur. Rursus etiā per rationem circūferentię, quę distantiam extendit ad circulum maximum, stadiorum quoq; multitudo a deprehēso totius terrę ambitu facile considerari potest.

QVOD EA QVAE EX APPARENTIBVS OBSERVATA sunt, præferri debeant ijs, quę ex peregrinationis comperta sunt historia.

CAPVT. III.

GITVR quū hæc ita se habeant, si ij, qui particulatim regiones peragrarunt, talibus quibusdam obseruationibus vsi fuissent, certam penitus orbis descriptionē facere potuissent. Verum quū solus Hipparchus, nobis paucarum ciuitatum (respectu tantę multitudinis, quam in Geographia designare necesse est) elevationes poli Borealis traderit, easq; eidem subiectas parallelo. Quisdam vero cum illis pariter loca quedam opposita, non quę equaliter ab æquinoctiali distaret, sed quę plane sub eodem essent meridiano, ex eo q̄ mutiæ eorum nauigationes secundę, ad arctum vel notum tenderēt. distantia vero q̄ plurimæ, & præcipue illę, quę ad ortum vel occasum vergunt, imperfectiorem assequute sunt traditionem, non incuria eorum, qui historias condiderunt, sed ideo forsita, quia considerationes mathematicales nondū exactę erant perceptę, nec adhuc multę defectiones Lunares eodē tempore, in locis diuersis obseruate fuerant. Nā litteris mandatum est Eclipsim eam, quę hora quinta in Arbelis accidit, Carthagini apparuisse secunda. Ex quibus manifestū redidit, quantis temporibus equinoctialibus inter se loca distent, ad ortum vel occasum. Rationabile quoq; erit, & his consequens, eum qui Cosmographiam tractare velit, ea loca, quę per diligentiores obseruationes deprehensa sunt, designationi suę tanq; fundamenta quædam presupponere, quę vero ab alijs tradita sunt, his adaptare, quousq; positiones eorum inuicem, cum ijs, quę prius fuerunt obseruata, tanq; traditionibus certiora, potissimum congruant.

QVOD HISTORIIS NOVISSIMIS
magis sit adherendū, ppter mutationes
que per tempora accidunt in terra

CAPVT .V.

IGITVR descriptio
nis aggressio, tali forsi
tan cōtinet pposito,
verum quū in omni
bus locis, que non pe
nitus vel propter ma
gnitudinis excessum,
vel quia nō semp eodē
se habeāt modo, dephensa sunt, semper vnū
quodq; tēpus historiā, tanq; certiorē pferre
soler, ita etiā in Geographia accidit. Cōstat
enim per ipsas temporū traditiones, multas
partes continentis terrę, que a nobis habitā,
nondū propter difficilē magnitudinis pera
grationem ad notitiā peruenisse. Quidam
vero non tales ac fertur esse, eorum culpa qui
historias exceperunt fabulosissimas. Non
nullas aut nunc longe aliter q; olim habere,
vel propter particulares earū deuastationes,
vl etiam immutationes. Vnde necesse est, vt
ibi nouissimis tēporis nostri traditionibus,
penit⁹ quasi adhereamus, obseruātes obiter
et historię antiquę expositionē, necnō præ
dictorū dijudicationē, vt liquere possit, qd
fide dignum, quidue sit erroneum.

DE GEOGRAPHICA MARINI
enarratione

CAPVT .VI.

MARINVS itaq; Ty
rius, nouissimus corę
qui nostro fu runt tē
pore, pti huic summo
studio icubuisse vide
tur. Patet enim pluri
mas eū historias euol
uisse, vltra eas etiam
que prioribus cognite fuerant temporibus,
ac scripta fere omniū qui eum pcessere, dili
gentissime percepisse. Quoniam ea que mi
nus decenter, tā a priscis illis, q; a semetipso
credita fuerant, decenti primū rectificatione
exornauit. Quemadmodum ex editionibus

ipsius, emendationis tabule Geographice,
nam plures sunt, considerare licet. Proinde
si cerneremus, nihil in vltima sua deesse cō
positione, possimusq; ex solis monumentis
illis, orbis designationē perficere, nullū vltē
rius in hacre laborē susciperemus, verū cū
manifeste liqueat, quedā eum cum minus
fide digna pceptione collegisse, sepius preter
rea in descriptionis institutione, nec facilita
tis, neq; dimensionibus debitam curam ha
buisse iuste moti sumus, vt viri huius nego
cium susceptū, quantū operepreciū arbitra
mur, ad rationabiliorē et vtiliorem reducere
mus modū. Quod quidē q; succinctius pos
simus, facere conabimur, cōsiderantes, breui
bus nos ea, q; ad vrāq; speciē conferūt, ratio
ne quadā consequi posse. Ac primū quidē
ab historia initiū faciemus, secundū quā ex
istimat ipse, & longitudinem terrę cognitæ
plus ad orientem, latitudinē vō ad meridiē
pduci oportere. Deinde forsitan non inepte
totius superficiē distantia, ab ortu occasum
vsq; longitudinem, eā vō quæ est ab arcto,
meridiem versus latitudinem vocabimus.
Quoniā & parallelos, iuxta motū cœlestem,
eodē appellabimus nomine. Sed & vniuers
saliter quidē distantie maiori, recte, longitu
do est attribuenda, siquidem plane hoc ab
omnibus concessum est, q; orbis terrarum
distantia, ab ortu versus occasum, lōge maior
existit, q; ea que a septētrione est ad meridiē.

RECTIFICATIO DISTANTIAE
latitudinis terrę cognite, ex apparētibus
secundum Marinum

CAPVT .VII.

PRIMUM igitur la
titudinis terminū præ
supponit ipse Thylē,
sub parallelo, qui bo
realissimā terræ nobis
cognitæ ptē segregat.
Parallelū vō hunc des
mōstrat ab ægnoctiali
distare ad summū partibus. 63. qualium est
circulus meridianus trecentarum sexaginta.
Stadijs vero milibus triginta, ac insuper
millequingentis, ita, vt pars vna quingenta
ferme cōprehendat stadia. Deinde Aethio

pū regionem, q̄ vocatur Agisymba, & Prassum p̄montoriū, sub eo ponit parallelō, qui australissimū terrę cognite finit terminum, quē etiā sub hyberno ponit tropico, ita vt secundū ipsum, tota orbis latitudo, iūcto tropico hyberno, p̄tū fiat octuaginta septē, stadia vero cōleat quadraginta & tria millia quīgenta. Qui etiā rationabile finis australē demonstrare conat̄, p̄ apparentia q̄dā, vt ipse putat, necnō p̄ itinera, q̄ & terra & mari historijs sunt prodita, quę singula quasi ex transcurfu consideranda erunt. Sane in enumeratione apparentiū, cōpositione sua tertia, ita ait. Zodiacus in zona torrida totus super ipsam apparet, quapropter in ea trāsmutant̄ umbrę, ac omnia astra occidunt et oriuntur. Sola aut̄ Vrsa minor tota supra terrā apparere incipit, in borealioribus Ocei, stadijs quinq; milibus quingentis. Parallelus enī per Oceū p̄tibus eleuatur vndecim ac quīta duplici. Ab Hiparcho aut̄ traditur, minoris Vrsę stellā australissimā, vltimā aut̄ caudā, a polo distare, partib; duodecī, quītisq; duabus. Porro ijs inquit, qui ab æquinoctiali ad æstiuū progrediūtur tropicū, polus borealis semp plus supra horizontē attollitur, australis vero plus sub horizonte deprimīt. Qui vero ab æquinoctiali ad brumalē pergūt tropicū, ijs polus australis supra horizontē eleuatur. Borealis vero sub horizonte mergit. Igitur per hęc solū exponit, quę accidere debent locis, q̄ sub æquinoctiali sunt, vel inter tropicos posita. Atqui, si etiā ita se habeat historia, apparentia tñ in locis, æquinoctiali australiorib; nequaquā apposuit, veluti quenā stellę super verticē fiant, in locis illis, q̄ æquinoctiali sunt australiora, aut quantū ad austrū declinent umbrę meridianę in æquinoctijs, vtrūue Vrsę minoris stellę omnes oriātur aut occidant. Acrursus q̄nā ex ipsis penitus nō appareant, quū polus australis super horizontē eleuatur. In ceteris inde dicit, q̄dā obseruata esse apparentia, verū nec illa propositū v̄lo pacto ostēdere possunt. Ait enī eos, qui ex India in Lymyricē nauigant (quēadmodū narrat Diodorus Samius in tertio) Taurū in medio habere cœlo. Pliades vero secundū antennās medias. Qui v̄o ex Arabia in Azaniam feruntur, nauigationē dirigere ad meridiē & stellam Canobū, quę ibi Equus vocatur, estq; australissima. Ceterū astra q̄dā apud illos apparēt, quę apud nos ne nominantur quidem. Canisq; Anticane

prior oritur, & Orion ante cōuersiones æstiuas totus. Ex his igitur stellis apparentibus, q̄dā manifeste ostendūt, quenā habitatiōes æquinoctiali sint borealiores, veluti Taurus et Plias, quę super verticē fiunt, nā astra hęc æquinoctiali sunt borealiora, q̄dā aut̄ nihilo magis borealiorib; australiores esse demonstrant. Canob; enim apparere potest etiam ijs, qui longe æstiuo tropico sunt septentrionaliores. Multęq; stellę, quę semper apud nos sub terra sunt, in locis quę nobis magis sunt australiores, ac etiam ijs, qui æquinoctiali sunt borealiores, veluti ijs, qui circa Meroem habitant, super terram fiunt. Quēadmodū Canobus ipseq; ui nobis borealioribus hic minime apparet. Et hūc quidē meridionaliores, & nullū alium, qui nobis sit incognitus, Equū vocitāt. Adhicit & ipse mathematicis rationibus deprehensum esse, Orionē totum ante cōuersiones æstiuas apparere, ijs qui sub æquinoctiali habitant. At Canis oriri incipit, priusq; Procanis, ijs, qui sub æquinoctiali habitāt, et ab ipsis Syennę vsq; ita, vt nec horū quoq; apparentium peculiare existat, ostendere habitatiōes aliquas, æquinoctiali esse australiores.

EADEM RECTIFICATIO AB
EMENSIONE ITINERVM

CAPVT .VIII.

ROINDE in itinere emensione, dum per terram singulatim p̄fectionum cōputat dies, a Lepti magna, vsq; ad regionē Agisymbam, hanc æquinoctiali australiorem esse stadijs quatuor milibus sexcentis octuaginta colligit. Rursusq; secundū dies nauigationis per mare, a Ptolemaide, quę est in Troglodytica, ad Prassum promontorium, æquinoctiali id australi; esse colligit, stadijs viginti & septē milibus octingētis, ita vt & Prassum p̄montoriū, et Agisymbam regionē, quę Aethiopiū est, & quę, vt ipse dicit, necdū Aethiopiā ab austro determinat, ad oppositū eorū p̄ducatur, qui gelidā inhabitāt zonā. Sigdē viginti septē milia & octingēta stadia, cōstituūt, in æquinoctiali p̄tes quinquaginta

ta quinq; et tertias quinq; quot & ab altera equinoctialis parte distat, ac sub similis frigiditatis qualitate, Scythę degunt & Sarmate, qui septentrionalia Meotidis incolunt paludis. Contrahit igitur & ipse numerus expositorum stadiorum in summam dimidio minore, hoc est in stadia duodecim milia, quod ferme hyemalis tropicus distat ab æquinoctiali. Addit & contractionis huius solummodo diuersiones a vijs rectis, necnon irregularitates itinerum causas esse, obmissis portionibus & præportioribus, ex quibus non solum diminutio necessaria videtur, sed etiam ut ad tam paruum redigatur numerus. Primum enim de itinere quo a Garama ad Aethiopiã itur, Septimium Flacium ait, qui in Libya militauerat, a Garamatibus, ad Aethiopes, quum ad meridiem perrexisset, trium mensium spacio peruenisse, Iulium vero Maternum a Lepti magna, quum Garamates ex Garama Aethiopes inuasissent, mensibus quatuor ad Agisymbã Aethiopiũ regionem applicuisse, quum iter semper ad meridiem direxisset, quo in loco Rhinocerotus congregantur. Quę utraq; etiam per sese incredibilia sunt, & quia Aethiopes interiores, non tantum a Garamatibus segregantur, ut trimetri distet itinere. Quum iam ipsi potius Aethiopes existant, et eundem quem & illi habeant regem. Et quia penitus ridiculum est, incursionem regis contra subditos super unam distantiam solam factam fuisse, nempe a septentrione ad meridiem. Quum gentes illę, utrinque, & ad ortum & occasum latissime extendant, ac nullibi eum moras relatu dignas fecisse. Quapropter certum est, viros illos falsa nunciaisse, aut sic ad meridiem dixisse, quem admodum indigenę dicere consueverunt in austrum, aut in Africum pro certiori, eo quod magis notum est abutentes.

EADEM RECTIFICATIO
a nauigationibus exactis

CAPVT .IX.

DOSTEA de nauigatione inter Aromata et Rapta, Diogenem quendam ait, qui in Indiam nauigarat, ac secundo fuerat reuersus, quum prope Aromata, nauigasset a Septentrione

arreptum esse, quumque Troglodyticam a dextra habuisset, diebus viginti quinq; ad paludes, ex quibus Nilus fluit, applicuisse, quibus Raptorum promontorium paululum est australius. Theophilum autem quendam ex ijs, qui in Azamã nauigare consueuerunt, a Raptis soluisse, ac austri flatu, die vigesimo ad Aromata peruenisse, verum neuter horum, quot dierum nauigatio illa esset, aperuit, sed Theophilus se die vigesimo illac applicuisse, Diogenes vero diebus viginti quinq; Troglodyticam præternauigasse dixit, solum referentes, quot diebus nauigassent, minime autem aduertentes, quod dierum nauigatio illa, propter ventorum in tanto tempore irregularitatem & imutationem esset. Neque utrum tota nauigatio illa ad septentrionem, aut meridiem facta fuisset. Verum Diogenes se tantum septentrione impulsus esse, Theophilus autem solum austro nauigasse retulit, reliquam autem nauigationem, quod eundem semper tenorem seruauerit, neuter dixit. Quod enim naues ille tot diebus, eodem fuerint impulsę vento, haud quaquam est credibile, ac ideo distantiam eam, quam Diogenes, inter Aromata et paludes, quibus Raptum promontorium australius existit, viginti quinq; emensus est diebus, Theophilus a Raptis, ad Aromata, longe maiorem, viginti diebus exegit. Theophilusque diei ac noctis nauigationem, mille esse stadia supposuit, cui rei licet ipse astipuletur, ait tamen nauigationem eam, quam a Raptis ad Præsum promontorium ac multorum est dierum, quinq; milium tantum a Dioscoro stadiorum supponi, quum facile, ut par est, venti sub equinoctiali mutentur, ac ideo secundum ipsum etiam solis transitus ad obliqua celeriores ponuntur. Ob hæc igitur magis decuisset, ut relatum dierum multitudinis, fidem haud præstitisset. Et ideo etiam, quod omnium manifestissimum est, quod Aethiopes & Rhinocerotum conuentum ex opposito gelidę constituit zone, quum ratio ipsa dicitur omnia, quę sub eadem aeris qualitate posita sunt, esse similia, siue plantę sint, seu animalia, imitarique similitudines cœli, quę sub eisdem sunt parallelis, aut illis qui equaliter ab utroque distat polo. Quapropter Marinus, solum usque ad tropicum hybernũ contraxit distantiam, nulla rationabili causa de contractionis quantitate reddita. Quod si quis & dierum numerum & seriẽ acceptaret peragratorum, quem admodum ipse fecit, hæc seruariet quantitatẽ solum diurnorum stadiorum

preter modum et cōsuetudinē minueret, antequā terminus ad eū perueniret parallelū, ad quē ipse venire censet oportere. Atqui cōtrariū potius sequi deberet. Nempe vt possibilitati diurnę peragratiōnis crederetur, tenori autē perpetuo tā iuxta equalitatē, quā secundū positionem, minime fides adhiberetur, tāquā impossibile existat, vt distantia inquisita per hęc accipi valeat, aut illud solū, quod ea maior fiat sub equinoctiali, verū rectius ab aliquo eorū, quę manifestius apparent, deprehendi potuisset, tale enī longe fuisset certius, si quis magis mathematicalius cōsiderasset, quę regionibus illis accidere solent. Verū cū historia talia prestare nequeat, reliquum est, vt a simplicioribus plenius consideretur rationabile quantitatis vltra equinoctialē egressiōnis. At illa per formas & colores animalium, quę in locis illis sunt, percipi potest. Vnde sequitur, parallelū per Agisymbā regionē, quę sine controuersia Aethiopū est, nequaquā ad hybernū vsque pertingere tropicum, sed citra equinoctialē potius terminare, nō enī apud nos in oppositis locis, hoc est, sub tropico estiuo, homines iā Aethiopū colores habēt, neque Rhinoceroses sunt, aut Elephantes, sed in haud multū illis australioribus modice existunt nigri. Quēadmodū qui intra Syenē triginta habitant schoenis, qualesque sunt Garamātes, quos Marinus ob hęc causam, nequaquā sub tropico æstiuo, neque eo borealiores, sed prorsus australiores sedes habere inquit, in locis vō circa Meroem, iā satis colore sunt nigri, & primum Aethiopes meribicę Elephantū ac mirabiliorum animalium pasatur genus.

QVOD NON OPORTEAT
Aethiopes supponere meridionaliores, quā
sit parallelus oppositus per Meroem.

CAPVT .X.

VAPROPTER bene habet vsque huc, idest Aethiopes vsque, quemadmodū nobis traditio historiae de monstruosis, quę in illis degunt oris explicat, cōstatque Agisym

bā regionē, & Prassum promontoriū, cū ijs quę eidem subiacent parallelo, describendā esse, sub eo ferme, qui ipsi opponitur per Meroem, hoc est, qui ab equinoctiali meridiem versus distat partibus æqualibus sedecim ac tertia vna cū duodecima, stadijs vero octo milibus ac ducentis fere. Ita vt si tota latitudo exactius colligatur, partes sint nouē & septuaginta tertia vna cū duodecima, vel integre octuaginta, stadia vō milia quadraginta. Credendū preterea, distantia eā, quę est inter magnā Leptim & Garamā, quemadmodū et Flaccus & Maternus supposuerūt, stadiorū esse quinq; milium quadringentorum. Siquidem viginti dies secundi sunt itineris plus quā primi abbreviati, tā ad meridiem quā ad septentriones, quū primum propter diuersiones dierū sit triginta, nā & stadiorū numerū diei vniuscuiusque, eos qui loca illa peragrarunt, sepius annotasse ferunt, nō solū quia ita cōmodū, sed & propter aequationū distantias necessariū fuerit. Proinde quēadmodū de vjs magnis et raris dubitare oportet, precipue vbi distantie emense haud concordant, ita de non magnis, sed sepius & a multis peragratis vnanimiter relatis, credere decet.

DE IIS, QUAE AD LONGITVDINEM ORBIS NON RECTE
A MARINO SVNT
EXCOGITATA

CAPVT .XI.

GITVR ex his nobis plane factū est perspicuū, quantū orbis latitudo extendi possit, longitudo vero Marinus contineri facit sub duobus meridianis, quę interualla horaria determinant, quindecim, nobis vero videtur, et ea quoque distantie mensuratio, plus extendi ad ortum quā oporteat, etenim si hic quoque contractio facta fuerit rationabilis, tota longitudo non integris duodecim interuallis horarijs constabit, quū insule Fortunatę oc

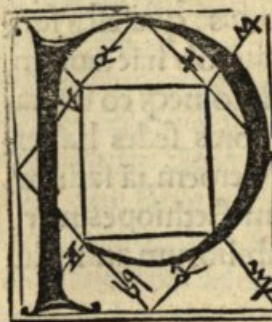
non reuirt

cidentalissimo termino constituentur aequalles, orientali aut immanissime partes Seræ, ac Sing, necnon Cattigaræ, porro in distantia, quæ est ab insulis Fortunatis ad Euphratis transitum, per Hierapolim, si parallelus, qui per Rhodum est, obseruetur, quæ drabit numerus stadiorum per singula loca ab ipso relatus, nam id ex frequenti itineris usu cõpertum est. Quis etiã si ex maioribus ratiocinatum fuerit distantis, apparebit, eum in rectificatione illius, quod propter diuerticula et profectioñum redundabat irregularitates, debitum assequutum esse. Sed & in hoc quoque recte sentit, partem unam qualium est circulus maximus tricentorum sexaginta, quingenta in terra constituere stadia, id enim confessis dimensionibus consonum existit. Circumferentiam aut ipsi similem, paralleli eius, qui per Rhodum transit, hoc est qui ab æquinoctiali abest pedibus triginta sex, quadringenta fere comprehendere stadia, nam id quod iuxta consentaneam parallelorum rationem superat, quum in exactiori deprehensione modicum existat, obmittendum est. Ceterum distantiam eam, quæ a predicto Euphratis transitu, usque ad turrim est lapideam, ac per ipsum esse colligit Schoenorum octingentorum septuaginta sex, stadiorum vero viginti & sex milium necnon ducentorum octuaginta. Eam præterea quam ipse a lapidea turri, usque ad Seras, quæ Serum est metropolis, viam septimestris esse, stadiorum autem triginta sex milium et ducentorum asserit, utramque tantum sub eodem parallelo, secundum institutionem nostram, in debitam contrahemus rectificationem. Quandoquidem constat, eum in ambobus itineribus nequaquam minuisse id quod propter diuerticula superabundabat. Quin in secundo etiã itinere in eisdem incidisse errores, quibus et in itinere a Garamantibus usque ad regionem Agisymbam, lapsus est. Nam et ibi quoque collectum stadiorum numerum mensuram quatuor, et dierum quatuordecim plus quam in dimidia parte contrahere fuit coactus. Quum incredibile sit, tam longo tempore continuam peregrinationem factam fuisse, ut rationabiliter spacium septem mensuram attingere potuisset, & multo magis quam in itinere a Garamantibus, nam illud a regionis illius Rege, cum providentia, ut par erat, & non fortuito pagrari potuit, sed & perpetua ibi fuit tranquillitas, via autem quæ est a turri lapidea ad Seras usque, vehementissimis obnoxia est tempestatibus. Nam ex his, quæ ipse supponit parallelis, illis qui per Hellepontum & Byzantium transeunt, subiecta est. Quapropter multa

etiã in eundo moras accidere necesse fuit. Nam et per negociationis occasionem cognita est. Refert enim mare quendam, qui et Titianus vocabatur, virum Macedonem, ac patre mercato renatum, dimensionem hanc conscripsisse, licet ipse nunquam ad Seras accessisset, sed solum quodam illac misisset. Atqui & ipse Marinus mercatorum historijs nequaquam fidem adhibere videtur. Nam Philemontis relationi, qua longitudinem insule Hiberniæ ab ortu occasum usque viginti dierum esse tradidit, haud quaquam astipulatur, quoniam videatur hoc a mercatoribus præcipisse, quos mercatura occupatos, veritatis indagacionem haud curare ait. Quin sepius distantias arroganti quadam iactatione augere. Proinde de peragracione ista, mensuram septem, nil aliud memoratu dignum, quam quanta fuerit, ab his, qui illam exegerant, relatum esse, mostro simile, ob temporis prolixitatem esse videtur.

EMENDATIO LONGITVDINIS
TERRÆ COGNITÆ A
PEREGRINATIONIBVS

CAPVT .XII.

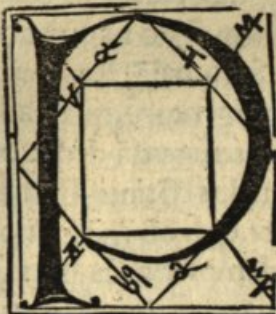
DROPTER hæc itaque et quia iter non sub vno sit parallelo. Sed turris lapidea posita sit circa eum, qui per Byzantium, Seræ autem magis australes, sub eo, qui per Hellepontum scribitur, rationabile visum fuisset, & hic quoque multitudinem stadiorum, quæ ex septimestri collecta est itinere, triginta sex milium ac ducentorum, minus quam in semisse diminueret. Ceterum in dimidium tantum plenioris deprehensionis gratia tantum contrahat, ita, ut exposita distantia esse computetur stadiorum decem et octo milium, ac centum, necnon quarte unius, partium vero quadraginta quinque ac quarta una. Etenim absurdum esset, & satis a ratione alienum, ut quæ in vtraque via tantam supponeret diminutionem, ac in illa ab Garamantibus, quia argumenta resisterent, hoc est, propter differentias animalium quæ per Agisymbam sunt regionem, ac loca naturalia transcendere nequeunt, ipsius sequeretur opinionem, in illa tamen via, quæ est a turri lapidea,

ea que rationi sunt consona acceptare nollet, quoniam ibi nullum tale esset argumentum, ex quo simile quid sequeretur. Sed per totam distantiam, siue ea maior existeret siue minor, simile esse cœli qualitate contenderet, ac si quis nequaquam recte per modum philosophiæ peculiariter coniectare posset, nisi in his, quæ penitus manifesta essent. Proinde distantia prior, ea inquam, quæ ab Euphrate ad lapideam est turrim, octingentorum septuaginta sex Schoenorum, propter viarum diuerticula, ad octingentos Schoenos tantum, stadia vero viginti quatuor milia contrahenda est. Credatur enim ei, quod in continuitate illa, & per partes commensuratas, iamque peragratas, veram assequutus sit dimensionem, quod vero diuerticula habeat plurima, ex his manifestum est, quæ Marinus ipse supponit. Concedatur enim via, quæ ab Euphratis traiectu per Hieropolim est, ad Tigrim, & inde per Garameos Assyriæ, et Mediæ, in Ecbatanas, et portas Caspicas, per Parthiamque in hecatonpylum, incidere, circa parallelum, qui per Rhodum transit. Nam ille secundum ipsum etiam per dictas scribitur regiones, viam inquam, quæ ab Hecatonpylo in Hyrcaniam ciuitatem ducit, ad septentrionem dedinare necesse est, quum Hyrcania ciuitas, quodam modo in medio posita sit paralleli, qui per Smyrnam, & eius qui per Hellespontum est. Quapropter is qui Smyrnam transit, super ipsam Hyrcaniam regionem scribendus est, qui vero per Hellespontum, per partes australes maris Hyrcani, quæ parum septentrionaliores sunt, quam eiusdem nominis ciuitas. Rursus via, ab hac, in Margianam Antiochiam, per Ariam, primo quidem ab Aria, quæ sub eodem parallelo sita est, qui per Caspicas transit portas, ad meridiem declinat. Inde ad Arctos, quum Antiochia illa, collocata sit sub parallelo, qui per Hellespontum transit, a qua, via quæ ad Bactra ducit, protenditur ad ortum, quæ vero inde sequitur ad ascensum regionis montanæ Comedorum, ad septentriones. At illa, quæ per montana ipsa est, usque ad vallam quæ capestria excipit, ad meridiem tendit. Siquidem Borealia & occidentissima montanæ regionis, ubi est ascensus, sub eo parallelo ponit, qui per Byzantium transit. Australia autem, & quæ ad ortum vergit, sub eo qui per Hellespontum. Quapropter illam tradit reciprocam esse, ita ut modo ad ortum vergat, mox & ad austrum. Inde viam, quæ ad turrim usque est lapideam Schoenorum quinquaginta ad arctos declinare par est. Etenim vallam inquit ascendentes lapidea excipit turris, a qua

montes qui ad ortum tendunt, monti coniungit Imao, quæ a Palimbrotis insurgit ad arctum, Si igitur partibus sexaginta, quæ ex viginti quatuor milibus colliguntur stadiis, quot a turri lapidea usque ad Seras sunt, partes adijciuntur quadraginta quinque & quarta, interstitium ab Euphrate ad Seras usque per Rhodum parallelum partium erit centum quinque & quarta vnus. Quinetiam ex his quæ ipse per particularem stadorum numerum, tanquam sub eodem parallelo supponit, colligitur distantiam, quæ est a meridiano insularum Fortunatarum, usque ad Sacrum Hispaniæ promontorium, partium esse duarum et semis. Hinc ad Betis ostia, & Calpæ utriusque pariter partes duas & semissem, quæ vero sequitur ab hostijs Betis Carallini usque Sardinie, partes esse quinque & viginti. A Carallis autem in Lyllybæ Sicilia quatuor semissem, ac inde ad Pachynum tres, rursusque a Pachyno in Tenarum Laconie partes decem. Inde Rhodum octo & quartam, a Rhodo vero ad Issum vnde decem cum quarta. Ab Issa autem ad Euphratem duas ac semissem, ita, ut tota hæc distantia, partium esse septuaginta duarum colligatur. Longitudo vero totius terre cognita a meridiano per insulas Fortunatas, usque ad Seras partium centum septuaginta septem cum quarta vna.

EODEM EMENDATIO A
NAVIGATIONIBVS

CAPVT XIII.

ROINDE quis talem esse longitudinem etiam coniectare posset per interualla, quæ ipse in navigatione ponit, ab India, usque ad sinum Sinarum & Catigarorum, si navigationes secundum sinuationes & irregularitates, necnon positiones consideraret, iuxta appropinquationem adiectionum. Etenim a promontorio, quod post Colchicum est sinum, Corycæ vocatur, Argaricum sinum suscipi ait, qui usque ad Cururam ciuitatem tria milia & quadringenta continent stadia. Corymque Cururæ ciuitatem, quasi a borea sitam esse. Colligitur ergo transfretationem hanc, si tertia pars iuxta consequens Gægetici sinus fuerit subducta, duorum milium

ac triginta fere stadiorū, vna cum cursus in equalitate existere, a quibus si continuitatis gratia iterū pars tertia dempta fuerit, stadia mille trecenta ac quinquaginta ferme deprehendentur, iuxta positionē ad Boreā, quod spaciū si ad parallelā æquinoctialis lineam, et tanq̄ ad Apeliotē traductū fuerit, per diminutionē medietatis congruenter intercepto angulo, distantia, q̄ inter duos meridianos est habebimus, et eius que per Cory promōtorū, et que per Cururam est ciuitatē, stadiorum quidē sexcentorū septuaginta quinq̄, partis vero vnius fere cū tertia, p̄pterea q̄ paralleli per loca hec nil nota dignū a maximo differāt circulo. Rursus nauigatio a Curura ciuitate inquit, ad hybernū solis est ortum, Paluras vsq̄, stadiorū nouē milium quadrigentorū quinquaginta, a quibus si ob cursus irregularitatē tertiā illā pariter detraxerimus partē, distantia, quæ ex cōtinuitate cōstat, et quasi versus Eurū tendit habebimus, stadiorū fere sexmiliū trecentorū. Porro si ab his quoq̄ sextā dēpserimus partē, vt distantia ad lineā parallelā æquinoctialis redigat, meridianorū quoq̄ horū distantia inueniemus, stadiorū esse quinq̄ miliū ducentorū quinquaginta, partiū v̄o decē & semis. Inde vero sinū Gangeticū esse ponit, stadiorū decē & nouē miliū, enauigationē vero illorū, a Paluris ad Sadā milia tredecī, quasi ad ortum æquinoctialē. Quapropter tertia tm̄ pars spacij huius, propter nauigationis irregularitatē detrahenda est, ita vt & horū meridianorū distantia esse reliquatur, stadiorum octo miliū sexcentorū sequaginta, partiū vero decē et septē cū tertia vna, reliquā v̄o nauigationē a Sada vsq̄ ad ciuitatē Tamalā, stadiorū esse facit triū miliū ac quingentorū, quasi ad ortū hybernū, a quib⁹ si iterū tertiā deduxerimus partē habebim⁹ cursus cōtinui, stadia duo milia trecenta triginta, q̄ si ob inclinationē ad Eurū sextam etiā dempserimus partē, expositorū quoq̄ meridianorū inueniemus distantia, stadiorū esse mille noningentorū et quadraginta, partiū vero trium fere necnō semis & tertię. Deinde transfretationē a Tamala, ad Chersonesū aureā, stadiorū esse ponit, mille sexcentorū quasi rursus ad ortū hybernū, ita vt si ibi quoq̄ similes auferant partes, relinquatur distantia meridianorum stadiorū esse noningentorū, partis v̄o vnius, cū quitis quatuor, distantia autē, que a Cory promōtorio, ad aureā vsq̄ est Chersonesum,

ptiū esse colligat triginta cū quitis quatuor.

DE NAVIGATIONE A CHERSONESO
neso aurea ad Cattigara

CAPVT XIII

AETERVM stadiorum numerum eius nauigationis, q̄ est ab aurea Chersoneso ad Cattigara, Marinus haud explicat, refert autē Alexandrū scripsisse terrā inde cōtrariam esse meridiei, & qui iuxta illā nauigant diebus viginti applicare ad ciuitatē Zabas. A Zabis vero nauigantes ad austrum, magisq̄ in leuam, diebus aliquot, Cattigara excipere, adauget igitur distantia expositam, dies aliquot pro multis excipiēs. Nā propter multitudinem inquit, eos haud esse cōprehensos numero, quod ego q̄dem ridiculū censeo, quis enī dierū numerus infinitus erit: etiā si totius terre pagrate ambitū cōtineat, aut quid prohibeat, Alexandrū pro quibusdā dicere multos. Quēadmodū Dioscorū retulisse inq̄, nauigationē a Raptis ad Prassum multorū esse dierū, atq̄ rationabili⁹ est, vt quis dies aliq̄t pro paucis intelligat, nam talē dicendi modū reprehendere cōsueuimus, verū ne & nos quoq̄, multitudinē aliquā propositā, ad simplices tantū cōiecturas adaptare videamur, assumamus nauigationē a Chersoneso aurea, vsq̄ ad Cattigaras, ex viginti diebus qui ad Zabā, necnō ex alijs quibusdā qui ad Cattigara sunt cōpositā, quēadmodū & nauigatio illa ab Aromatis ad Prassum promōtorū, que & ipsa ex pari dierum numero viginti, ad Rapta cōposita est secundū Theophilū, & ex alijs multis, q̄ secundū Dioscorum sunt ad Prassum, vt et Marinū pariter imitemur, qui dies aliquot cōparat multis. Postq̄ igit p̄ c̄ ritas rationes necnō ex apparētib⁹ ipsis ostendimus Prassum esse sub paralelo, qui ab æquinoctiali abest, meridiē versus, partibus sedecim tertia vna & duodecima, parallelusq̄ qui per Aromata transit, ab æquinoctiali, versus septētriones partibus distet quatuor & quarta, ita vt si tota distantia, q̄ ab Aromatis est ad Prassum in vnū cōtrahatur, partiū viginti & tertiā

duarū esse colligatur, forsitan non inepte totidem ab aurea Chersoneso, ad Zabas ponemus, ac inde ad Cattigarā. Porro distantia, quę est ab Chersoneso aurea, ad Zabas, imnuere haud oportet, quoniam equinoctiali parallela existit, & quia regio inter media, meridiano extenditur cōtraria, at etiā distantia, qua est a Zabis ad Cattigarā, quia nauigatio vergit ad austrū & ad ortū, contrahere decet, vt positionē, quę equinoctiali est parallela capiamus, si itaq; dimidium partiū, vtriq; attribuamus distantia, ppter incertū eorum excessum, & a partibus, quę a Zabis ad Cattigara sunt decē & iterū terciā illam, propter inclinationē detraxerimus, habebimus distantiam quoq; ab aurea Chersoneso ad Cattigarā, positione sua, quasi equinoctiali parallelā, partiū decē et septem, cum sexta quasi, at qui ostensum est, distantia a Cory promontorio, vsq; ad aureā Chersonesum, partium esse triginta quatuor & quatuor quintonū, tota igitur distantia, quę est a Cory Cattigarā vsq; partiū ferme quinquaginta duarum esse colligitur, verū meridianus, qui et p Indi fluminis principia, paulo secundū Marinū occidentalior est boreali Taprobanes p montorio, quod ex opposito Cory situm est, at Taprobane distat a meridiano, qui p Berys fluminis est ostia, horarijs interstitijs octo, partibus vero centū viginti, meridianus v̄o ille qui per Berys transit ostia, ab eo qui p Fortunatas est insulas, partibus quicq; ita vt meridianus per Cory, a Fortunatis distet insul paulo plus partibus centū viginti quicq; qui vero p Cattigarā ab eo, qui per Fortunatas transit insulas ad illud idē promontoriū paulo plus partibus centū septuaginta septē, secundū eandē ferme distantia, partiū, quę per Rhodiensem colligunt parallelū. Sed supponatur totā longitudinē vsq; ad Sinarū metropolim, partiū esse integrorū centum octuaginta, horarū vero duodeci, quoniā omnes consentiunt eam Cattigaris orientiorē esse, colliguntur per Rhodiensem longitudinem stadia septuaginta duo milia ferme.

DE IIS, QVAE IN PARTICVLA
ri expositione Marini dissentiant.

CAPVT. XV.

GITVR distantias vniuersaliter in tñ cōtraxim⁹, et lōgitudis ad ortū, & latitudinis ad meridiē, ppter causas expositas. Ceterū et particulariter ciuitatū positiones multoties emendatione dignas putamus, in quibus pugnantes, aut non consequentes expositiones fecit, propter cōpositiones diffusas et varias, diuersis editas cōmentarijs, quę admodū in ijs, quę opposita esse credidit. Nā Tarraconē ait ex opposito Iulie Cęsarię sitā esse, meridianum p hanc & mōtes Pyreneos scribēs, qui tñ non parum Tarracone sunt orientiores, Pachynūq; Lepti magne, at Thegnis Himerā opponit, distantia a Pachyno ad Himerā quasi stadiorū quadrigētorū, collecta, ea v̄o quę a Lepti ad Thegnas est, sup̄ mille quigētorū, quę admodum ex ijs patet, quę Timosthenes scribit, rursusq; Tergestū Raueņę opponi inqt, & ab intimo sinu Adrię qui iuxta Tiltuempū est fluuium, Tergestum abesse versus ortum estiuū stadia quadringenta, Rauenā vero ad hybernū ortum stadijs mille. Similiter Chælidonæas refert Canobo oppositas esse, Acamātaq; Papho, Paphum autē Sebennito, verum distantia, quę ab ipso, a Chælidongis in Achamantā mille stadiorū, necnō quę a Canobo in Sebennitum, a Timosthene ducentorum nonaginta esse ponitur, si sub eisdē iaceret meridianis, longe maior esse deberet, quoniā maioris paralleli subtendit circūferentiā. Rursus Pisam a Rauena Libonotum versus distare ait, stadijs septingentis, p diuisionem tñ climatum, necnō horariorū interuallorū, Pisam quidē in tertio interstitio horario ponit. Rauenam vero in quarto, quī & quū Nouimagium Britānia australius esse dicit miliarib⁹ quinquaginta nouē. Borealius tñ p climata ostēdit, Athum quoq; ordinans sub parallelo, qui p Hellepontum transit, Amphipoli tñ et loca circūiecta, super Athum & Strymonis ostia sita, in quarto climate, ac infra Hellepontum ponit, similiter quū Thracia fere tota sub parallelo qui per Byzantium trāsit posita sit, vniuersas tñ ciuitates eius mediteraneas, in climate quod supra hunc parallelum est cōstituit, Quinetiā Trapezuntē inquit, statuemus sub parallelo qui p Byzantium

transit, Sataliaq; Armenia ostendens a Trapezunta abesse, meridiē versus, miliaribus sexaginta, secundū tñ parallelorū descriptionē, cum, qui per Byzantiū transit, per Satalia, & non p Trapezuntē ducit. Sed & Nilū fluuiū se veritati consonū, descripturū inqt, ex quo primū a meridie ad arctos vsq; Meroē accedere videtur, pariter & Aromatū nauigationē, ad paludes, ex quibus Nilus fluit Aparctia perfici, veruntamē Aromata orientalia sunt q̄ Meroe. Nā & Ptolemais ferarū orientalis est, q̄ Meroe et Nilus, decem dierū itinere aut duodecim. Ptolemaide aut orientales existunt angustiae Adulici sinus, quae sunt iuxta Ocylē Chersonesum & Dyren stadijs tribus milibus quingentis, illis vero adhuc orientalis est magnorum Aromatū promōtorū, stadijs quinq; milibus.

QVOD EVM LATVERE QVAE
dam in prouinciarum terminationibus

CAPVT XVI

VINETIAM circa regionū fines quadā eū latuere, quēadmodū quū totam Mysia ab ortu, mari terminat pontico. Thraciā yō ab occasu Mysia superiori. Quin & Italiam a septentrionibus solū Rhæcia finit, ac Norico, sed & Pannoniā a meridie sola Dalmacia, & nō etiā Italia terminari scribit. Sogdianos p̄terea mediterraneos, & Saccas, a meridie Indiē conterminos esse, duos insuper parallelos, et eū qui per Hellepontū transit, et qui p Byzantiū, suntq; Imao monte, qui in India septentrionalissimus est Borealiores, nequaquē per dictas scribit gentes, sed potius illum, qui per medium ponti transit.

IN QVIBVS IPSE DISSENTIT
AB IIS, QVAE NOSTRO
æuo historijs sunt prodita

CAPVT XVII

N HIS igitur & talibus, minus sibi ipsi Marinus cōstitit, siue ob multitudinē & diuersitatē cōpositionū, siue quia nondū etiā in vltia editione, velut ipse dicit, ad tabulę descriptionē peruenerit, p quā solum climatū, et horariorū interstitiorū rectificationē facere potuisset. Quedā vero ne nunc quidē presentibus conueniūt relationib⁹, velut Sachalitis sinus, ab occasu Syagri promontorij ab ipso positus. Siquidē omnes plane, qui per loca hæc nauigarūt vnanimiter nobis astipulantur, ab ortu Syagri Sachalitē Arabiē regionē esse, ac eiusdē nominis sinū. Rursusq; Simylla Indiē Emporiū, non solū Mareo promōtorio occidentalius ab ipso positū est, sed etiā flumine Indo, quū solum fluuij ostijs, meridionalius esse phibeatur, etiā ab ijs, qui hinc illac nauigarunt, et qui multo tēpore in locis illis versati sunt, necnon ab ijs etiā, qui illinc ad nos applicuere, vocariq; ab indigenis aiunt Timula, a quibus & alia circa Indiam, & eius prouincias, particularius didicimus, etiā regionis illius interiora, vsq; ad aureā Chersonesum, ac inde ad Cattigara vsq;. Siquidē in hoc cōcordāt, nauigationē eorū, qui illac tendunt, ad solis ortū esse, rursusq; inde redeuntium, ad occasum, pariterq; consentiunt, nauigationis tempus irregulare & inordinatū existere. Quodq; vltra Sinas, Serū iaceat regio, & Metropolis, ac q̄ his orientalia, terra sit incognita, stagna habens paludosa, in quibus calami nascunt magni, & ita cōpacti, vt homines illi, cū ijs transfretate soleant. Et q̄ nō solū inde ad Baetra iter sit per turrim lapideā sed et in Indiā quoq; per Palimbothra, via aut, q̄ a Sinarū Metropoli ad portū est Cattigara, occasum versus & meridiē tendit, quapropter nequaquē in eū cadit meridianū, qui p Sinas est & Cattigara, vt Mannus refert, sed in aliquē, qui orientalis existit. Porro & a mercatoribus, qui ab Arabia foelici, ad Aromata & Azaniā, necnō Rapta nauigāt (quę cuncta pprie Barbaria vocantur) certiores reddunt, nauigationē illā nō exacte ad meridiē esse, sed hanc quidē ad occasum & meridiē, ea vero transfretatio quę a Raptis ad Prassum est, ad ortū & meridiē. Paludes quoq; ex quib⁹ Nilus fluit,

non esse iuxta mare, sed multo interiores, ordinemque a litore Aromatum, et a Sinis ad Raptum promontorium, alium esse quam Marinus retulerit, ex navigatione quoque ibi, diei unius ac noctis, non multa colligi stadia, ob mutationem ventorum sub equinoctiali velocem, sed ad summum, stadia quadringenta aut quingenta. Primum autem sinum contiguum esse Aromatis, in quo post unius diei iter ab Aromatis Pano esse vicium, Oponemque Emporium a vico distare, itinere dierum sex, post hoc quoque Emporium, alium coniungi sinum, principium Azani, in cuius principio, Zingina esse promontorium, et Phalangida montem tricipitem, solumque Sinum hunc vocari Apocota, quod duobus transfretari possit diebus et noctibus, postea paruum sequi litus, in transitu distantiarum trium, et aliud quoque quod Magnam litus appellat, distantiarum quinque, quae distantiae ambo pariter diebus et noctibus quatuor enavigari possint, his quoque coniungi alium Sinum, in quo Emporium sit, quod vocatur Essina, post navigationem dierum duorum et noctium, Inde Serapionis portum, navigatione diei unius, postea Sinum auspici, qui ad Raptum ducit, trium dierum et noctium transfretationem habentem, iuxta cuius principia Emporium esse, quod vocatur Nici, apud Raptum vero promontorium, fluvium Raptum, ac Metropolitim nominis eiusdem, parum distante a mari, quod prope a Raptis ad Prassum usque est promontorium, sinum esse maximum, non tamen profundum, circum quem Barbari habitent Antropophagi.

QVAM SINT INVILES MARINI compositiones ad designationem orbis

CAPVT XVIII.

VAE igitur cognitio nem aliquam, ab ipsa historia consequi debeant, hucusque annotata sint, verumtamen ne quibusdam contentione potius quam emendatione suscepisse videamur, singula nobis per enarrationem particularem manifesta erunt, nunc vero restat, ut ea quae ad descriptionis pertinent aggressionem, consideremus. Proinde quum duplex illius sit modus. Primus

qui orbis dispositionem in parte sphaerica superficie designat. Secundus vero qui in plano, ambobus communis est, operis propositi facilitas, hoc est, ut ostendatur, quomodo modo, etiam si nullum propositum sit exemplar, ex sola ea quae per commentaria traditur doctrina, de descriptionem, quantum fieri potest commodissime facere possimus, etenim traductio assidua a prioribus exemplaribus ad posteriora, propter variationem parvam, mutationes admodum dissimiles in rem hanc egregiam inducere solet, modus vero ille, qui per commentaria traditur, si non sufficiens ad demonstrationem expositionis esse contingit, impossibile erit illis, qui exemplari carent, rite consequi propositum. Quod et nunc quibus plurimis evenisse videmus, in tabula, quam Marinus composuit, quum enim exemplaria ultimae eius editionis assequi nequiverit, sed solum ex commentariis rem ruditer & quasi per coniecturam aggressi sunt, in plurimis quae confesse sunt collectionis erraverunt, propter ineptitudinem & confusionem institutionis, quemadmodum unicuique experto considerare licet. Quum enim ad singula loca designanda, necesse sit, & longitudinis & latitudinis positionem habere, ei qui illa debito ordine collocare velit, non tamen confestim quis eam in compositionibus inveniatur, sed separatim, hic enim latitudines tantum deprehendet, veluti in positione parallelorum, alibi autem longitudes solum, quemadmodum in meridianorum designatione, ut plurimum tantum utraque haec in eisdem commentariis haud inveniatur, sed in alijs quidem paralleli describuntur, in alijs vero meridiani, ita ut tales in positionibus semper alterius ope indigeant, penitusque ad considerationem, quo loco constituenda sint singula, omnium opus sit evolutione commentariorum, quoniam in omnibus aliter de eisdem dicitur. Et si non inquirimus, quae secundum quamlibet speciem, de eodem exposita sunt loco, illa nos latebunt, aberrabimusque in multis, quibus vera observatio contingere deberet. Proinde in civitatum dispositione, littorales autem quis facilius describere posset, si penitus ordinem quemdam in ipsis observaret, meriditerranas vero non ita, quum nulla adhuc habitudo, siue inter ipsas inuicem, siue ad littorales illas sit signata, praeterquam in paucis, in quibus evenit, ut nonnunquam longitudinis meta, aliquando vero latitudinis locus sit definitus.

DE COMMODITATE ENAR
 rationis nostrae ad designationem orbis.

CAPVT XIX

VAPROPTER duplicem nos laborem suscipimus. Primum ut viri opinionem per totam obseruemus compositionem, praeterquam in his quibus rectificatio quaedam contigit. Deinde ut ea quae ab ipso manifesta non sunt facta, per historias moderniores, vel ordinem tabularum magis accuratarum quam commodissime aperiremus, quod descriptio debitum suum assequi posset decorum. Quinetiam facilius modi gessimus curam. Nam super omnes prouincias singularem proprias circumscriptiones, qualesque tam secundum longitudinem, quam latitudinem positiones habeant, diligenter ordinauimus, ac insuper potissimum gentium, qui in illis degunt, adinuicem habitudines, necnon insigniorum urbium, ac fluminum, sinuumque, et montium, ac aliorum, quae in orbis tabulam incidere possunt, exactas distantias, hoc est, quot distant partibus, qualium est circulus maximus trecentarum sexaginta, secundum longitudinem quidem, meridianus per locum descriptus, ab eo qui occidentalem finem terminat super equinoctiali. Secundum latitudinem vero, per eundem locum scriptus parallelus ab equinoctiali super meridiano, sicut enim confestim vniuscuiusque loci positionem cognoscere poterimus, necnon per diligentiam locorum particularium, prouinciarum etiam inter se habitudinem ac totum denique orbem.

DE MENSURATIONE INCONCINNA TABULAE GEOGRAPHICAE a Marino compositae,

CAPVT XX

TRAQVE autem designatio proprium quid habet. Nam descriptio in sphaera fienda, ex semet ipsa similitudinem retinet figure terrae, nulliusque alterius ad opus hoc, indiget artificio,

non facile tamen magnitudinem prebet, quam suscipere possit multa, quae necessario suo collocanda sunt loco, neque descriptionem, ut unico momento cerni valeat, toti figurae adaptare potest, sed alterum ad alterius designationem transferre necesse existit, hoc est, aut visum, aut sphaeram, quorum neutrum descriptioni, quae in plano fit accidit, sed modum quandam ad similitudinem sphaerice imaginis inquirat, ut distantias, quae in ea statuendae sunt, quam maxime commensuratas faciat, ac secundum eam apparentiam, quae cum vera conueniat, quod Marinus scientiae haud quaquam fortuito esse censuit, penitusque omnes descriptionum planarum modos reprehendit, nihilominus tamen eo ipse usus esse videtur, qui ex omnibus minime commensuratas faciat distantias, nam pro cunctis circulorum, necnon parallelorum & meridianorum lineis, rectas substituit, ac etiam meridianorum aequidistantes inuicem, similes parallelis, solum aut parallelum qui per Rhodum est, obseruauit meridiano commensuratum, secundum similitudinem in sphaera circumferentiarum seliquiquarta fere rationem, circuli magni ad parallelum, qui ab equinoctiali distat partibus triginta sex. Aliorum autem nullam curam gessisse videtur, neque symmetriae neque sphaericae designationis gratia. Primum enim constituto visu, ad medium borealis quadrantis sphaerae, in quo maxima pars orbis describitur, meridiani rectae lineam imaginationem prebere possunt, quam unusquisque ex reuolutione contrarius statuitur, caditque planum ipsius, per verticem visus, verum non ita paralleli, propter abscissum poli borealis. Circulorum autem segmenta, manifeste ostendunt conexitates suas ad meridiem conuertere, praeterea quibus secundum veritatem pariter & imaginationem eisdem meridiani similes quidem, inaequales tamen circumferentias in parallelis secundum magnitudinem differentibus, intercipiant, ac semper maiores, in his, qui equinoctiali sunt proximiores. Marinus tamen omnes facit aequales, distantias autem climatum, quae borealiora sunt, quam parallelus, qui per Rhodum transit, plusque veritas patitur extendit. Eas vero quae australiores sunt in minus contrahit, ita, ut ille iam non amplius stadiorum numero, qui ab ipso positus est congruant, sed sub equinoctiali quinta potissimum eorum parte deficiant, quoniam & parallelus, qui per Rhodum est deficit ab equinoctiali, distantias autem, quae sunt sub paralelo, qui per

Thylem transit, quadruplici sua quinta ad-
auget, quot et parallelus per Rhodū excellit,
illum, qui per Thylē transit. Parallelus enī
qui per Rhodū scribitur, ab æquinoctiali di-
stat partibus triginta sex, taliū fere est nona-
ginta trium, qualiū æquinoctialis vel meri-
dianus centū & quindecim, qui ꝑ ab equi-
noctiali distat partibus sexaginta tribus, scri-
biturq; per Thylem, prædictarū æquinoctia-
lis aut meridiani partium est quinquaginta
duarum.

QVAENAM OBSERVANDA
sint in designatione fienda in plano.

CAPVT XXI

QVAPROPTER be-
ne ob hæc erit, vt lineę
quę ꝑ meridianis po-
nentur recte seruetur,
quę ꝑo pro parallelis,
vt in circuloꝝ segmē-
tis per vnū & idē cen-
trum scribātur, a quo
per suppositum borealē polum meridiona-
les rectas ducere oportebit, quo præ omnibꝫ
similitudo secundū habitudinem ipsam, &
forma sphericę seruetur superficiē, ita tamē,
vt meridiani absq; declinatione ad paralle-
los remaneant, ac etiā in cōmunem illū po-
lum coincidāt. Ceterum quū possibile haud
sit, vt per omnes parallelos proportio serue-
tur ad spherā, satis erit vt hoc in eo, qui per
Thylem est, ac in æquinoctiali obseruetur,
quo latera, quę latitudinē secundū nos com-
plectuntur, veris fiant cōmensurabilia. Qui
vero per Rhodum scribitur, super quo in di-
stantijs longitudinis plurimę factę sunt in-
dagationes, per diuisionem proportionis ad
meridianum, veluti Marinus facit, designa-
ri debet, hoc est, iuxta sesquiquartā fere, simi-
lium circūferentiā rationem, quo magis
nota orbis longitudo recte cum latitudinis
mensura conueniat, huius ꝑo instructionis
modū deinceps manifestum reddemus, quū
exponemus, quo pacto in spherā descriptio
fieri debeat.

QUALITER OPORTEAT OR-
bem in spherā describere.

CAPVT XXII

MAGNITVDINem
igī spherę, aut multi-
tudinē locorum de-
signandorū, inuentio
preparantis discernet,
quo firmitudinē ha-
beat simul & decorē,
quāto enim hæc plu-
s
augetur, tanto etiā descriptio, sincerior pa-
riter & manifestior fieri poterit. Quanta-
cūq; igitur fuerit, poli ipsius sumantur, accu-
rateq; eis semicirculū adaptemus, qui parum
et nisi tantū a superficiē distet, vt illā in reuo-
lutione non atterat. Semicirculus vero tenu-
is sit, ne multa obumbret loca. Alterū vero
latus exāmissim per ipsa signa, quę per po-
los transeunt, habeat extensum, vt per illud
meridianos scribamus, quod & in centum
octuaginta diuidemus partibus, numerosq;
assignabimus, a media, & quę per equino-
ctialē futura erit sectione, initiū facientes. Si-
militer & æquinoctialē describentes, alterū
illius semicirculū in equas centum & octua-
ginta diuidemus partes, huiusq; numeri prin-
cipiū, ab illius fine inchoabimus, per quē &
occidentalissimū describemus meridianum.
Descriptionē autē lōgitudinis et latitudinis,
ex cōmentarijs, in quibus annotatę sunt par-
tes, secundū vnumquęq; locum signatū fa-
ciemus, necnon a diuisionibus semicirculo-
rū æquinoctial, & mobilis meridiani, hūcq;
ad ostensam longitudinis partē circūferemꝫ,
hoc est, ad numerū qui æquinoctialis continet
sectionē, latitudinis vero distantiā, ab equi-
noctiali, ex ipsa meridiani diuisione sume-
mus, & iuxta numerū ostensum, signationē
ponemꝫ eodē modo, q̄ et in locatione stellā-
rū sup spherā solidā. Similiter & meridiāos
scribere licebit, ꝑ tot longitudinis partes, q̄t
voluerimus, pro norma videntes latere circuli
diuisi. Parallelos autē ꝑ tot partes scribere po-
terimus, quot distantiarū erit cōmensuratio,
si signum illud, quod eos describit, numero
peculiarē distantiā lateris signanti, appona-
mus, circūferamusq; cū ipso circulo, vsq; ad
meridianos, qui terminos cognoscetelluris
segregant.

EXPOSITIO MERIDIANORVM
ET PARALLELORVM QVI
descriptioni sunt apponendi.

CAPVT XXIII

DROINDE isti interstitia horaria cōplectētur duodecim, demōstratis cōsequēter. Scribatur aut parallelus, q̄ australiorem terminat plagam, vt tantū distet ab æquinoctiali, meridiem versus, quantū parallelus per Meroem versus septētriones. Ceterū meridianos per tertiam partē vnus horæ æquinoctialis scribi debere, commensurabile nobis visum fuit, hoc est p̄ particulas quinq̄ earū, quę in equinoctiali cōprehensæ sunt, parallelōs autem qui equinoctiali sunt borealiores ita.

Primū quidem, vt ab ipso per quartā vnus horæ differat, ac secundū meridianū, quem admodū demonstrationes lineares fere subiungunt, partibus distet quatuor & $\frac{1}{4}$.

Secundum vt per dimidiū horę vnus differat, pariterq̄ distet partibus octo $\frac{1}{2}$.

Tertiū vt per horā dimidiā & quartā horæ vnus differat, partibus $\frac{1}{3}$ distet duodecim semisse.

Quartū vt per horā differat vnā, distetq̄ partibus sedecim $\frac{1}{2}$, scriptūq̄ per Meroem.

Quintū vt differat per horā vnā et quartā, ac distet partibus viginti quarta vna.

Sextum vero et sub æstiuo tropico, vt per horā vnā et dimidiā differat, distetq̄ partibus 23. dimidia & tertia, scriptūq̄ per Syenē.

Septimum vt hora vna ac dimidia necnon quarta differat, ac partibus distet. 27 $\frac{1}{4}$.

Octauum vt horis differat duabus, distet vero partibus. 30. cum tertia.

Nonum $\frac{1}{3}$ vt differat horis duabus cum quarta, distetq̄ partibus. 33. & tertia.

Decimū vt horis duabus & dimidia differat, ac distet partibus. 36 $\frac{1}{2}$. scriptūq̄ per Rhodum.

Vndecimū vt differat horis duabus cum dimidia & quarta, distetq̄ partibus. 38. cum dimidia ac duodecima.

Duodecimum vt horis differat tribus, ac distet p̄tib⁹. 40. dimidia tertia et duodecima.

Decimū tertū vt differat horis tribus cum quarta, distetq̄ partibus. 43. et duodecima.

Decimū quartum vero vt differat per horas tres cum dimidia, ac partibus distet. 45.

Decimum quintū vt horis differat quatuor distetq̄ partibus. 48. dimidia & $\frac{1}{2}$.

Decimum sextū vt differat horis quatuor et dimidia ac distet partibus. 51 $\frac{1}{2}$.

Decimū septimū vt quinq̄ differat horis, distetq̄ partibus. 54.

Decimum octauū vt differat horis quinq̄ cū dimidia, ac distet partibus. 56 $\frac{1}{6}$.

Decimum nonum vt sex differat horis, distetq̄ partibus. 58.

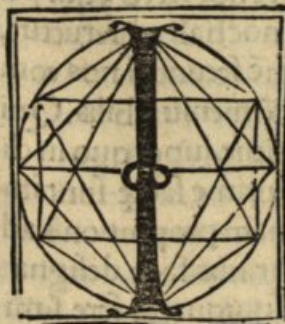
Vigesimalium $\frac{1}{10}$ vt horis differat septem, ac distet partibus. 61.

Vigesimalium primū vt per octo differat horas, distetq̄ gradibus. 63. ac scriptū per Thylem.

Scribetur & alius ad meridiem ab æquinoctiali, qui horę dimidię contineat differentiam, qui & per Raptum promontorium & Catigara trāsibit, loca oppositione sua fere æqualia, ac distet ab æquinoctiali partibus octo $\frac{1}{2}$.

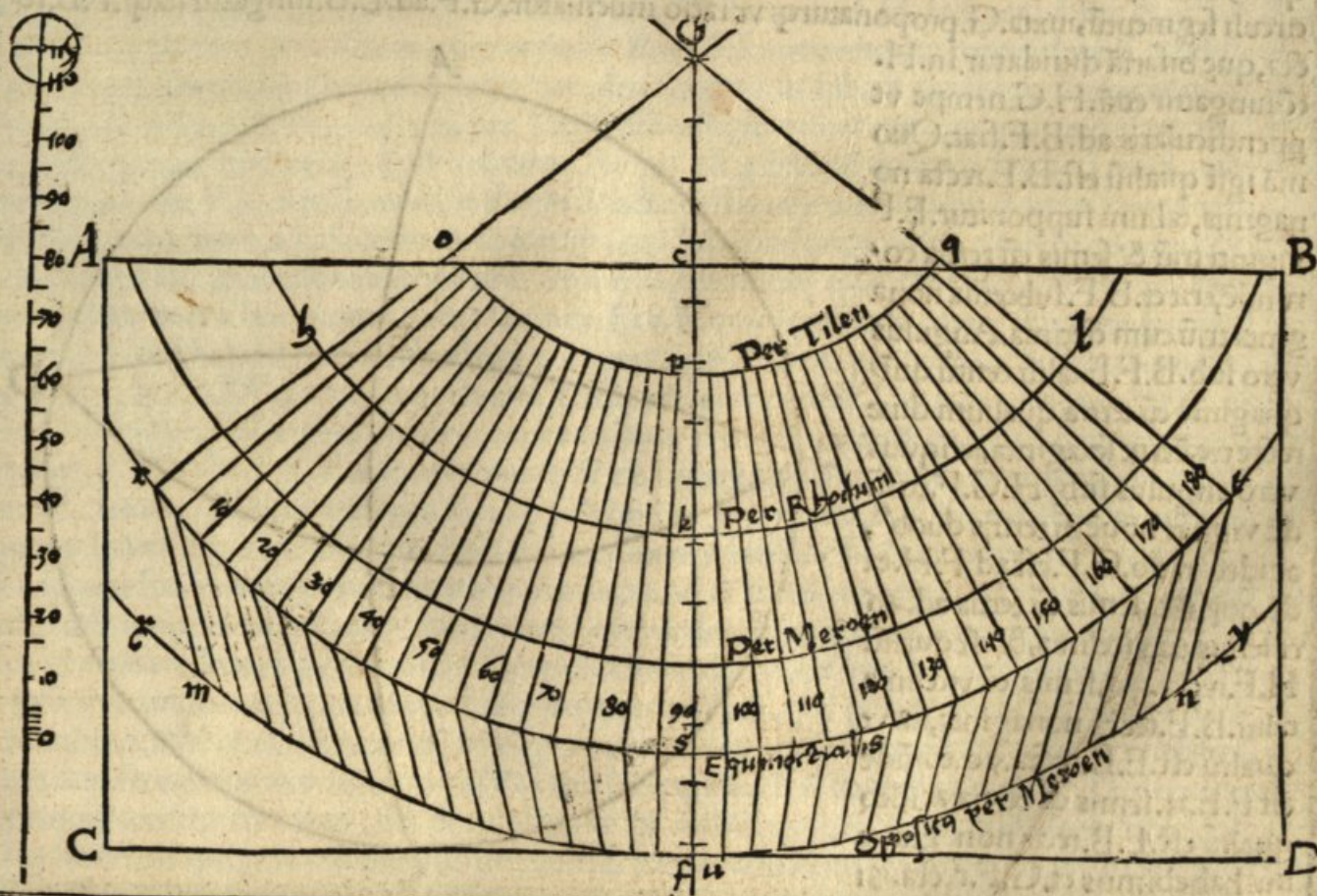
MODVS PER QVEM ORBIS IN
PLANO ITA DESCRIBI POSSIT
vt commensuratione similis sit positioni sphericæ.

CA. XXIII.

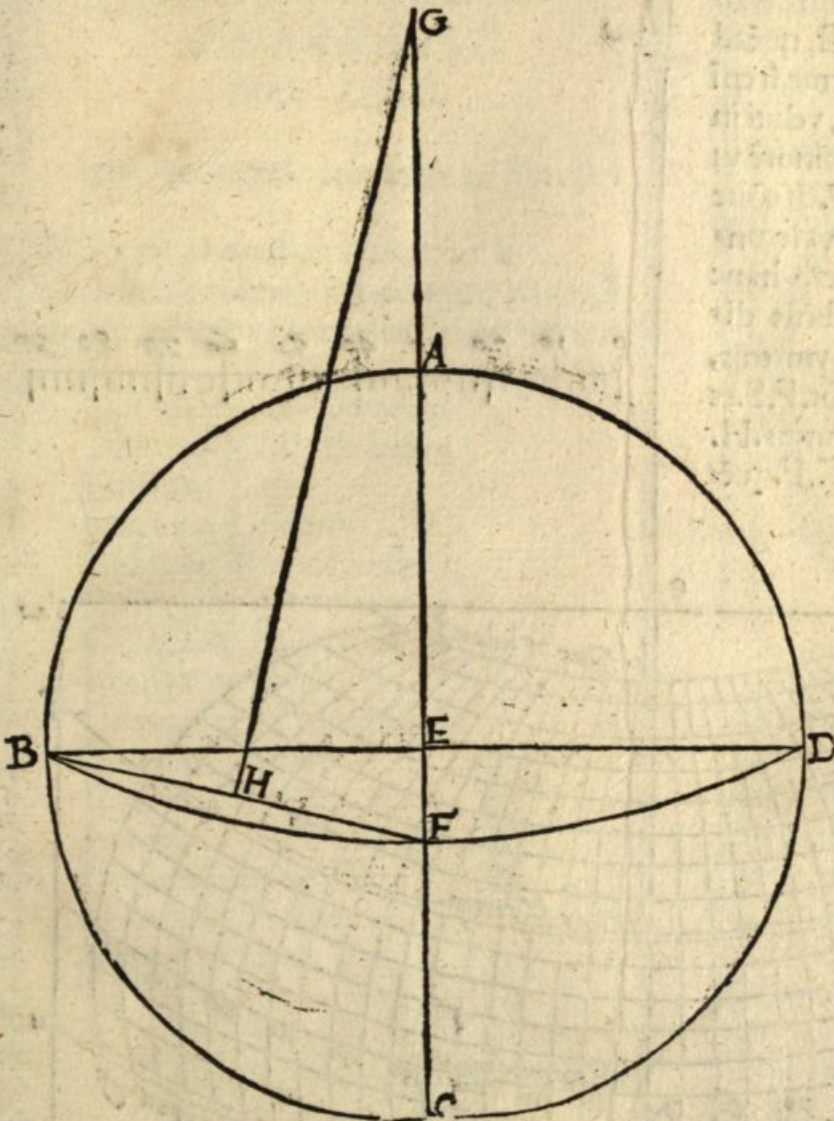

IN DESCRIPTIO
ne vero quę in tabula fit, modus Symetrię precipuorū parallelorū, talis nobis erit. Preparabimus tabulam parallelogramā rectangulā, veluti est A.B.C.D. habeatq̄ latus. A.B. duplū fere quā. A.C. supponaturq̄ recta. A.B. secundū positionem superiorē, quę in descriptione versus partes erit boreales, deinde diuidemus. A.B. bifariā, & ad rectos angulos lineę rectę. E.F. normam illi cōmensuratā, & rectam adaptabimus, ita, vt lineā mediā. E.F. sua longitudine, sub vna rectitudine, vsq̄ ad. E.G. protrahatur, sumamusq̄ ab ipso E. vsq̄ ad. G. triginta quatuor partes tales,

quales sunt per lineā rectam. G. F. centū triginta vna & tertia cum duodecima super centroq. G. per signū interstitij, quod ab eo abest per lineā. G. H. sectionibus septuaginta nouē, circulū scribe mus, qui pro eo erit paralelo, qui per Rhodū transit, nempe. H. K. L. pro terminis vero longitudi nis, quę ex sex horarū colliguntur interstitijs, ab vtracq. parte. K. sumamus super. G. E. mediū meri diani lineā distantia quatuor interstitiorū, q̄ in paralelo per Rhodū similes sint quicq. per sesqui quartā fere rationē maximi circuli ad ipsum, talesq. decem & octo constituemus ab vtracq. parte p̄cti. K. secundū circūferentiā. H. K. L. habebimusq. signa, per q̄ cōiungere oportebit ab. G. me ridianos, qui tertie partis horarū interualla cōprehendant, ita vt. G. H. M. &. G. L. N. longitudi nis terminent fines. Consequenter verō & parallelus, qui per Thylem est, scribetur distantia quę ab sit ab. G. super lineā. F. G. sectionibus. 57. veluti. O. P. Q. equinoctialis vero vt similiter distet a. G. per lineā. F. G. sectionibus. 115. qui sit. R. S. T. oppositus vero per Meroē & australissimus, vt distet a. G. sectionibus. 131. cū tertia & duodecima, veluti. M. V. N. ratio igitur ipsius. R. S. T ad. O. P. Q. colliget quēadmodū. 115. ad. 57. secundū rationē parallelorū horum in sphæra, quan doquidē qualiū. G. S. supponit. 115. taliū est & G. P. sectionū quiquaginta duarū. Et quēadmodū se habet. G. S. ad. G. P. sic se habet circūferentiā. R. S. T. ad. O. P. Q. deprehendēt autē & meridia ni. P. K. distantia, hoc est ea, quę ab paralelo, qui per Thylē transit, ad illum qui est per Rhodū sectionū. 27. distantia vero. K. S. idest a paralelo, qui per Rhodū ad æquinoctialē vsq. earundē sectionū existit. 36. At distantia. S. V. hoc est ea, quę ab equinoctiali est, ad oppositū ei, qui est per Meroē, earundē. 16. cū tertia & duodecima. Præterea qualiū est distantia. P. V. secundū latitudinē terre cognitæ, septuaginta nouē cum tertia & duodecima, aut integrarum octuaginta, taliū erit & H. K. L. media secundū longitudinē distantia, centum quadraginta quatuor, secundū ea, quę de monstracionibus supponunt, eandem enī rationē ferme habent, quadraginta milia latitudinis, ad septuaginta duo milia longitudinis, in paralelo, qui p̄ Rhodū transit. Porro & reliquos scribemus parallelos, si rursus centro. G. vsi fuerimus & interstitijs, q̄ distant ab. S. equalibus sectio nibus, vt expositū est, ab recessibus equinoctialis. Ceterū non oportet vt eas lineas, quę pro meri dianis ponunt, ad parallelū vsq. M. V. N. rectas scribamus, sed solū vsq. ad equinoctialē. R. S. T. ac postea circūferentiā. M. V. N. diuidemus in equalia, & numero paria segmenta, q̄ attribue mus meridianis illis, qui p̄ Meroē sumunt, sectionesq. illas cōiungem⁹, cū meridianis, qui recte sup equinoctialē incidūt, vt appareat, qualis ex inuersione transsumpta, sit ab altera equinoctialis parte, & ad meridiem declinans positio, veluti ostendunt. R. X. &. T. Y. lineæ.

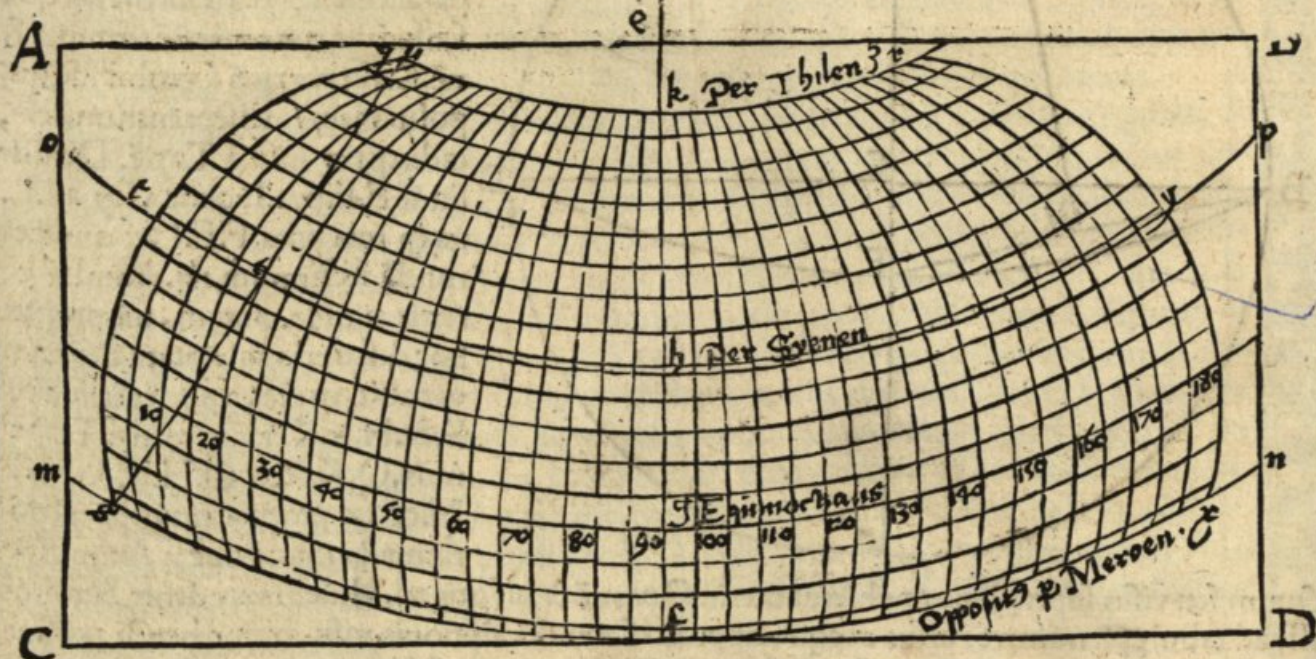
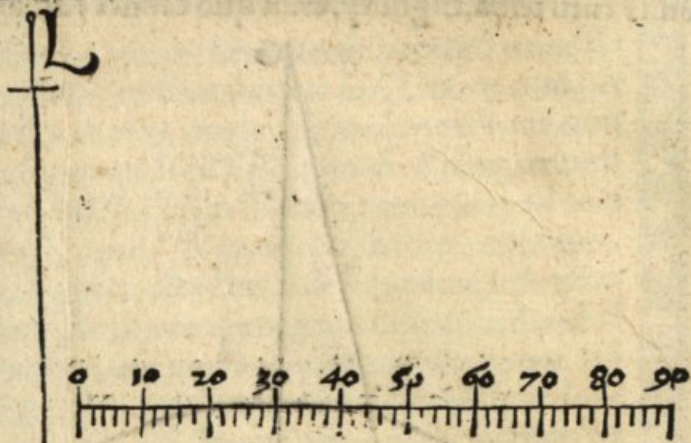
semis cum tertia. Signūq; G. in quo omnes scribantur paralleli in descriptione plana.

HIS premissis accipiatur tabula. A. B. C. D. que iterū in duplo maiorem habeat. A. B. q̄. A. C. sed æqualem. A. E. cū. E. B. & ad ipsas rectā. E. F. diuidaturq; equalis aliqua. E. F. recta in nonaginta quadrātis ptes, accipiaturq; F. G. partes sedecim cū tertia et duodecima. G. H. 70 partes. 23. semis cum tertia. at. G. K. eorundē. 63. suppositoq; G. pro æquinoctiali, erit. H. nota, p̄ quā scribetur, qui per Syenē est, & medius ferme latitudinis parallelus. F. vero nota erit per quā scribeb̄ ille, qui austrālē terminat finē. K. aut̄ per quā signabit̄ ille, qui positionem finit septentrionalem, caditq; per insulā Thylē. Deinde linea. F. E. producat̄ vsq; ad. L. ita q; tota linea. F. E. L. cōtineat eorundē sectionum. 181. dimidiā cū tertia aut. 150. tantum, nā propter hoc descriptio nil notatu dignum variabit, in cētro q; L. et intervalis F. & H. et. K. circūferentias scribebimus. Q. K. R. et. O. H. P. &. M. F. N. & sic propria ratio parallelorum, ad inclinationē p̄ Axim aspe-

ctuum seu visus super planum obseruata erit. Quoniā & hic axis ad. H. declinare debet, & rectus esse ad tabulę planum, vt rursus ex equo oppositi fines descriptionis visu comprehendere possint. Vt aut̄ longitudo quoq; cōmensurata sit latitudini (quoniā in sphaera qualium est maximus circulus quinq; talium ferme parallelus per Thylē esse colligitur duarum cum quarta, qui vero per Syenē est, quatuor cū dimidiā & duodecima. At qui est p̄ Meroē quatuor semis cū tertia) oportet ex vtrac; parte. F. K. meridianę rectę decem & octo cōstituere meridianos, per tertiā partē vnus horę equinoctialis, ad cōplementum eorum, qui sub tota longitudine cōprehenduntur. Semicirculorum aut̄ equiualentia accipiemus segmenta, secundum quęlibet trium expositore parallelorum, tertię partis horę vnus, partes quinq;. Et a. K. quidē per duas partes & quartā faciemus sectiones, qualiū habebamus. E. F. rectam nonaginta, ab. H. vero per quatuor & dimidiā cum duodecima. & ab. G. F. per quatuor dimidiā cum tertia super eisdē. Deinde per equiualentia tria signa scribebimus circūferentias, quę erunt pro reliquis meridianis, tanq; quę totā terminent longitudinē. S. T. V. &. X. Y. Z. adimplebimus & eas quoq; quę pro ceteris erunt parallelis, rursus centro. L. vtentes, distantia vero pro fiendis sectionibus, super linea. F. K. iuxta distantias eorū ad æquinoctialem. Q. vero talis descriptio sphericę formę similior sit q; prior, per sese patet. Quoniā si sphaera fixa maneat, & non circumuoluatur, quod & tabulę contingit necessario, quum per mediū descriptionis visus constituitur, vnus quidē medius & meridianus per axem aspectuū seu visus in planū cadens, imaginationē rectę p̄bet̄ lineę, qui 70 ex vtrac; huius parte sunt, omnes ad ipsum secundum concaua conuersi apparent, et magis illi, qui plus ab eo distant, quod & hic obseruabitur, cū decenti conuexitatū analogia pariter & cōmensuratio circūferentiarū parallelorū adinuicem seruabitur, non solum vt in illis qui sub æquinoctiali sunt. et eū, qui per Thylē transit, propria conseruetur ratio, sed & in alijs, vt q; rectissime quadrent, quę admodum considerare licebit, ijs qui periculū sunt facturi, quin & totius latitudinis ad totam longitudinē ratio

seruanda est, & rursus, non solū in illo paral-
lelo, qui per Rhodū describendus est, quē ad
modū ibi, sed plane in omnibus ferme, si enī
et hic producamus. S. 4. V rectam, veluti in
priori figura. Circūferentia. H. 4. minorē vi
delicet rationē faciet ad. F. S. & K. V. quā coue-
niat rationē descriptionis huius, ita vt secun-
dū totā. H. T. patiatur defectū; si vero hanc
cōmensuratā faciemus, K. F. latitudinis di-
stantiē. F. S. & K. V. maiores erūt Symetrijs,
ad. F. K. Quē admodū & H. T. si aut. F. S. et
K. V. commēsuratas. F. K. seruauerimus. H.
4. minor erit cōmensuratione, ad. K. F. quē
admodum & K. V. H. T.

EX his igitur modus iste priorem precellit, a priori vero in facilitate descriptionis superatur.
Quoniam illic quidē, ab regulę circūductione & trāslatione, quū solū vnus descriptus erit pa-
rallelus, ac diuisus, singula loca suo ordine collocari poterūt, quod in descriptione ista nō tā faci-
le fieri potest, propter meridianarū linearū ad mediū inflexiones, & quia omnes circulos singulatī
inscribere necesse est, necnō positiones, quę inter laterculos cadūt, ad tota amplectātia latera, p partes
signatas ratiocinatione cōiecturare. Quę quū ita sint, mihi & hic, & vbiq; qd melius est, licet sit
laboriosius, deteriori tamē, & faciliori pferendū erit, ambos tamē simul ita ordinatos modos, ob
seruādos esse cēleo, eorū hominū gratia, qui ppter facilitatē, ad expeditiorē modū sunt pcliuiores.
Qualium est equinoctialis quinq; talium est qui per Meroem transit quatuor & semis cū tertia,
ita vt rationem habeat ad eum quam. 30. ad. 19.

Qualium est equinoctialis quinq; talium est, qui p Syenem transit quatuor & semis cū duodeci-
ma, ita vt rationem ad eum habeat, quā. 60. ad. 55. hoc est, duodecim ad vndecim.

Qualium est equinoctialis quinq; talium est, qui per Rhodum scribitur quatuor, vt ad eum ra-
tionem habeat sesquiquartam.

Qualium est æquinoctialis quinq; talium est, qui per Thylem transit duarum cum quarta, vt
rationem ad eum habeat, quam. 20. ad. 9.

LIBRI PRIMI FINIS.

*

CLAVDII PTOLEMAEI
 GEOGRAPHICAE
 ENARRATIO
 NIS LIB. II.

Hæc in secundo continentur libro.

Prologus particularis enarrationis.
 Expositio occidentalioris Europe partis, se-
 cundū subiectas prouintias vel prefecturas.

Hybernię Insule Britanice
 Albionis Insule Britanice
 Hispanię Betice
 Hispanię Lusitanie
 Hispanię Tarraconensis
 Celtogallię Aquitanie
 Celtogallię Lugdunensis
 Celtogallię Belgicę
 Celtogallię Narbonensis
 Germanię magne
 Recię & vindelicę
 Norici
 Pannonię superioris
 Pannonię inferioris
 Illiridis Liburnię
 Dalmatię

Prouincię. 16. Tabulę. 5.

Definitio
 Promontoria
 Insule
 Fluuiorum situs
 Littoralis descriptio
 Pelagorum nomina
 Montes
 Flumina
 Paludes
 Prouinciaram nomina
 Regiones seu gentes
 Inscriptiones
 Suprascriptiones
 Ciuitates insignes
 Ciuitates secundę
 Ciuitates tertie

CAPVT II.

PROLOGVS.

VAE igitur vniuersaliter circa geographiã sint obseruanda, conseruataque, quæ pacto de scriptio ex Historia, vsque huc cognita

terre partium emendari possit, hoc est, nostri orbis, tam in Symetria locorum inuicem, quæ figura, ut quæ maxime descriptioni in similitudine et modo conueniant, hucusque nobis sit prefiguratum. Nunc vero particularem inchoabimus expositionem, illud premitentes, Censendum esse, particulares exploratorum locorum descriptiones quum in longitudine tum in latitudine, quæ maxime propter cognitionis assiduitatem ad veritatem accedere, ac ideo etiam, quæ ita omnes concordent traditiones. Quæ vero non eodem modo, propter raritatem, peragrata sunt, nec ob incertitudinem historie cognita, exactissime considerari debere, secundum propinquitatem positionum et figurationum eorum locorum, quæ certiori fide sunt deprehensa, quo nihil nobis ex his quæ ad complementum totius orbis ordinanda sunt, imperfectum habeat modum. Quapropter & partium positiones super singulis locis in exterioribus spaciis apposuimus particulis, modo regulari, longitudinem tamen latitudini preposuimus, ut si emendationes aliquæ, ab historia certiori inciderint, in reliquis spaciis paginis ascribi possint, Porro & eum in descriptione elegimus ordinem, ut ubique facilitatis curam gereremus, hoc est, ut a dextra transitum faceremus, ab his quæ iam ordinata sunt, ad ea quæ nondum sub manu venerunt. Hoc autem fiet, si borealiora prius quam australiora describantur, occidentaliora quam orientalia. Quoniam ad describentium oculos, in superiori nobis loco, borealiora constituuntur, in dextra vero

orientaliora orbis, tam in sphaera quā in tabula, ac ideo quae in Europa sunt, prius collocauimus, quam & nos a Libya, Herculeo diuidimus freto, ab Asia vero pelago interiacenti, ac Palude Meoti, necnon flumine Tanai, ac eo meridiano, qui ad terram protenditur incognitam. His reliqua quae per libyam sunt adnectimus, quam etiam ab Asia diuidimus, post maria quae iuxta Praesum Aethiopiae sunt promontorium, usque ad sinum Arabicum, ipso sinu Arabico ac Isthmo, quod ab eius secessu, iuxta Heroum ciuitatem ad nostrum usque pertigit mare, Aegyptumque determinat ab Arabia et Iudea, ne Aegyptum distrahamus, si Nilum statuerimus terminum. Et quia commodius est, continentes, cum ita euenit, fretis potius quam fluminibus terminari. Reliqua vero quae per Asiam sunt, eodem subiungimus proposito, tam per continentem unum quemque in partibus eius ad terram totam, quam orbem uniuersum, quo ad partes ipsas, hoc est ut iterum regiones borealiores & occidentaliores, primo scribamus, necnon adiacentia eis maria ac insulas, cum specie uniuscuiusque digniori, sed & partes illas prouinciarum, seu praefectarum, discernemus circumscriptione, expositione iuxta promissionem, quam ab initio fecimus, continuantes, solum tamen quantum ad cognitionem localem, & ordinem profuerit, diffusam circa singulares gentium mores, historiam praetermittentes. praeterque si ea, de quibus antea nobis sermo fuit, breui & necessaria indigerit adnotatione. Proinde talis expositionis modus, cui libet facultatem prestabit, ut vel unam seu plures prouincias, aut praefecturas describere possit, secundum quod tabularum congruerint dimensionibus, cum decenti ratione, & figuratione eorum quae sub unaquaque tabula comprehendere possunt, ad inuicem, iuxta eundem fiendi ordinis modum. Praeterea nil admodum referet, si aequidistantibus uel fuerimus meridianis lineis, rectis quoque parallelorum, dummodo solum partes distantiam meridianorum eam rationem sumant ad distantias parallelorum, quam maximam habet circulus ad illum parallelum, qui in tabula hac medius erit. His itaque definitis, particularem iam inchoabimus expositionem.

CAPVT III

Tabula prima Europe

Hiberniae Insulae Britannicae Situs

EPTE NTRIO
nal lateris descriptio,
quod ab hyperboreo
oceanio alluitur.

Boreum Promont. 11 61

Vennicium Promontorium. 12 2/3 61 2/3

Viduae flu. ostia 13 61

Argite flu. ostia 14 2/3 61 2/3

Robogdium Promont. 16 2/3 61 2/3

Occidentale latus incolunt Vennicij. Deinde reliquum & Orientale Robogdij. Descriptio autem lateris Occidentalis, quod ab Occidentali Oceano alluitur.

Post Boreum promont. quod est 11 61

Rauij flu. ostia 11 2/3 61 2/3

Nagnata urbs insignis 11 2/4 60 2/4

Libnij flu. ostia 10 2/2 60

Aufobae flu. ostia 10 2/2 59 2/2

Seni flu. ostia 9 2/2 59 2/2

Dur flu. ostia 9 2/2 58 2/2

Ierni flu. ostia 8 53

Notium promont. 7 2/3 57 2/4

Post Vennicijos idem habitant latus Er-

dini, Sub quibus Nagnate

Deinde Aurini

Post quos Gangani

Sub quibus Vellabori

Meridionalis reliqui lateris sequitur des-

criptio, cui Verginius adiacet Oceanus

Post Notium promont.

Dabrone flu. ostia 11 2/4 57

Birgi flu. ostia 12 2/2 57 2/2

Hieron vel Sacrum promont. 14 57

Habitant idem latus post Vellabros Verni

Supra quos Vodig, & qui orientalissimi

sunt Brigantes.

Orientalis lateris descriptio, cui adiacet Ocea-

nus, qui vocatur Ibernicus

Post sacrum promont. quod est 14 57 2/2

Modoni flu. ostia 13 2/2 58 2/2

Manapia urbs 13 2/2 58 2/2

Oboce flu. ostia 13 2/2 59 2/2

Eblana Ciuitas 14 59 2/2

Bubinde flu. ostia 14 59 2/2

Isamnum promont. 15 60

Vinderij flu. ostia 15 60 2/4

I oſie flu. oſtia 15 $\frac{2}{3}$ 60 $\frac{2}{3}$
 Poſt hæc Robogdium eſt promont.
 Idem habitât lat⁹ poſt Robogdios Darini
 Sub quib⁹ Voluntij. Deinde Blani. Poſt
 Cauci. Sub quibus Manapij. Poſt Cori
 ondi ſupra Brigantes.

Ciuitates mediterraneę hæ ſunt

Regia	13	60 $\frac{2}{3}$
* Reba	12	59 $\frac{2}{4}$
Laberus	13	59 $\frac{2}{4}$
Macolicum 	11 $\frac{2}{2}$	58 $\frac{2}{2}$
Regia altera	11	59 $\frac{2}{2}$
Dunum	11 $\frac{2}{2}$	53 $\frac{2}{2}$ $\frac{2}{4}$
Iuernis	11	58 $\frac{2}{6}$

Hibernię ſupiacent quinq; Inſule Ebu
 dae nomine. Quarũ occidentalior vocat
 Ebuda 15 62

Deinde quę ad ortum magis extenditur
 ſimiliter

Ebuda	15 $\frac{2}{3}$	62
Poſtea Ricina	17	62
Poſt maleos	17 $\frac{2}{2}$	62 $\frac{1}{6}$
Poſt Epidium	18 $\frac{2}{2}$	62

Iuxta orientalem plagam Hibernię
 Inſule hæc ſunt

Monaoeda	17 $\frac{2}{3}$	61 $\frac{2}{2}$
Mona Inſula	15	57 $\frac{2}{3}$
Edri quę deſerta eſt	15	59 $\frac{2}{2}$
Limni quę deſerta eſt	15	59

ALBIONIS INSVLAE BRI
 TANNICAE SITVS.

CAPVT III

Tabula prima Europe

EPTENTRIO
 nal lateris deſcriptio,
 quod alluit oceanus,
 qui vocatur Deucal
 ledonius.

Nouantũ Cherſone
 ſus, & eiufdẽ nomĩs
 pmõtoriũ 21 61 $\frac{2}{3}$

Rerigonius ſinus	20 $\frac{2}{2}$	60 $\frac{2}{2}$ $\frac{2}{3}$
Vidogara ſinus	21 $\frac{2}{3}$	60 $\frac{2}{2}$ $\frac{2}{3}$
Clota æſtuarium	22 $\frac{2}{4}$	59 $\frac{2}{3}$
Lelannonius ſinus	24	60 $\frac{2}{2}$ $\frac{2}{3}$
Epidium promont.	23	60 $\frac{2}{2}$ $\frac{2}{3}$
Longi flu. oſtia	24 $\frac{2}{2}$	60 $\frac{2}{2}$ $\frac{2}{3}$
Icys flu. oſtia	27	60 $\frac{2}{2}$ $\frac{2}{3}$
Volfas ſinus	29	60 $\frac{2}{2}$ $\frac{2}{3}$

Nabei flu. oſtia	30	60 $\frac{2}{2}$
Taruedũ quod et orcas promõt	31 $\frac{2}{3}$	60 $\frac{2}{4}$
Occidentalis lateris deſcriptio quod Iber nicus ac Vergiuius alluit oceanus.		
Poſt nouantũ Cherſoneſum, q̄ habet.	21	61 $\frac{2}{3}$
Abrauanni flumi. oſtia	19 $\frac{2}{3}$	61
Iena æſtuarium	19	60 $\frac{2}{2}$
Deuæ flu. oſtia	18	60 $\frac{2}{2}$
Nouij flu. oſtia	18 $\frac{2}{2}$	59 $\frac{2}{2}$ $\frac{2}{4}$
Ituna æſtuarium	18 $\frac{2}{2}$	58 $\frac{2}{2}$ $\frac{2}{4}$
Moricambe æſtuariũ	17 $\frac{2}{2}$	53 $\frac{2}{2}$ $\frac{2}{4}$
Setantiorum portus	17 $\frac{2}{2}$	57 $\frac{2}{2}$ $\frac{2}{4}$
Belifama æſtuarium	17 $\frac{2}{2}$	57 $\frac{2}{3}$
Seteia æſtuarium	17	57 $\frac{2}{3}$
Tifobis flu. oſtia	15 $\frac{2}{3}$	56 $\frac{2}{3}$
Ganganorũ promõt.	15	56 $\frac{2}{2}$
Stuccie flu. oſtia	15 $\frac{2}{3}$	55 $\frac{2}{2}$
Tuerobis flu. oſtia	15	55 $\frac{2}{2}$
Octapitarũ promont.	14 $\frac{2}{3}$	54 $\frac{2}{2}$ $\frac{2}{4}$
Tobij flu. oſtia	15 $\frac{2}{2}$	54 $\frac{2}{2}$ $\frac{2}{4}$
Ratoſtathibij flu. oſtia	16 $\frac{2}{2}$	54 $\frac{2}{2}$ $\frac{2}{4}$
Sabriana æſtuarium	17 $\frac{2}{3}$	54 $\frac{2}{2}$ $\frac{2}{4}$
Vexalla æſtuarium	16	53 $\frac{2}{2}$
Herculis promont.	14	53

Antieſteum promontoriũ, quod etiã dicit
 Bolerium 11 $\frac{2}{2}$ 25 $\frac{2}{2}$

Dãnoniũ qđ etiã dicitur Ocrinũ pmõt. 12 51 $\frac{2}{2}$
 Reliqui Meridionalis lateris deſcriptio,
 quod Britannicus oceanus alluit

Poſt Ocrinum promontoriũ,

Cenionis flu. oſtia	14	50 $\frac{2}{2}$ $\frac{2}{4}$
Tamari flu. oſtia	15 $\frac{2}{3}$	52 $\frac{2}{2}$ $\frac{2}{4}$
Iſacę flu. oſtia	17 $\frac{2}{2}$ $\frac{2}{3}$	52 $\frac{2}{2}$ $\frac{2}{3}$
Alaunij flu. oſtia	17 $\frac{2}{3}$	52 $\frac{2}{3}$
Magnus portus	19	53 $\frac{2}{2}$
Trifantonis flu. oſtia	20 $\frac{2}{3}$	53 $\frac{2}{2}$
Nouus portus	21	53 $\frac{2}{2}$
Cantium promont.	22	54

Orientalis deinde ac australis plagę la
 tera, quę Germanico alluuntur oceano deſcri
 buntur

Poſt Taruedũ quod & Orcas promõt,
 quod iam dictum eſt

Viruedrum promont.	31 $\frac{2}{3}$	59 $\frac{2}{2}$ $\frac{2}{3}$
Veruium promont.	30 $\frac{2}{2}$ $\frac{2}{3}$	59 $\frac{2}{2}$ $\frac{2}{3}$
Ilæ flu. oſtia	30	52 $\frac{2}{2}$ $\frac{2}{3}$
Ripa alta	29	59 $\frac{2}{2}$ $\frac{2}{3}$
Loxæ flu. oſtia	28 $\frac{2}{2}$	59 $\frac{2}{2}$ $\frac{2}{3}$
Varar æſtuarium	27 $\frac{2}{2}$	59 $\frac{2}{2}$ $\frac{2}{3}$
Tuacſis æſtuarium	27	59 $\frac{2}{2}$ $\frac{2}{3}$
Celnij flu. oſtia	27 $\frac{2}{3}$	58 $\frac{2}{2}$ $\frac{2}{4}$
Taizalum promont.	27 $\frac{2}{2}$	58 $\frac{2}{2}$ $\frac{2}{4}$

LIBER III TABV

CA

.III.

PVT

<p>Diux flu. ostia 26 58</p> <p>Taua æstuarium 25 58</p> <p>Tinæ flu. ostia 24 58</p> <p>Boderia æstuarium 21 58</p> <p>Alauni flu. ostia 21 58</p> <p>Vedrae flu. ostia 20 58</p> <p>Dunum sinus 20 57</p> <p>Grauātūicorū portuosus sinus. 21 57</p> <p>Oceli promont. 21 56</p> <p>Abupi flu. ostia 21 56</p> <p>Metaris æstuarium 20 55</p> <p>Garienni flu. ostia 21 55</p> <p>Extensio 21 55</p> <p>Idumanij flu. ostia 20 55</p> <p>Iamesa æstuarium 20 54</p> <p>Post quā Cantiū est promon. 22 54</p> <p>Iuxta septentrionale latus sub Cherfoneso eodē appellati nomine Nouāte habitant</p> <p style="text-align: center;">Apud quos vrbes he</p> <p>Lucopiabia 19 63</p> <p>Retigonium 20 60</p> <p>Sub ijs Selgoue, apud quos vrbes he</p> <p>Carbantorigum 19 59</p> <p>Ooxellum 18 59</p> <p>Corda 20 59</p> <p>Trimontium 19 59</p> <p>His versus solis ortum magis septentrionales Damnij sunt</p> <p style="text-align: center;">In quibus vrbes he</p> <p>Colania 20 59</p> <p>Vanduara 21 60</p> <p>Coria 21 59</p> <p>Alauna 22 59</p> <p>Lindum 23 59</p> <p>Victoria 23 59</p> <p>Gadini vero magis septentrionales Otadeni autē magis australes sunt</p> <p style="text-align: center;">In quibus vrbes</p> <p>Curia 20 59</p> <p>Bremenium 21 58</p> <p>Post Damnios versus solis ortū magis Septētrionales, quasi ad ortū vergentes ab Epidio promōtorio, Epidij sunt. Post q̄s Cerontes. Post oriētaliōres Creones. Deinde Carnonacē. Deinde Carini. Et orientaliōres vltimicq̄ Cornabij. A Lelānonio aut sinu vsq̄ ad estuariū Varar, sunt Caledonij. Et supra eos Caledonia filua. Quibus magis Orientales sunt Cante. Post quos Logi, coniuncti Cornabij. Et supra Logos Smerte sunt. Sub Caledonijs autē Vacemagi.</p>	<p style="text-align: center;">Apud quos he sunt vrbes</p> <p>Banatia 24 59</p> <p>Tamia 25 59</p> <p>* Alata castra 27 59</p> <p>Tuæsis 26 59</p> <p>Sub ijs, qui magis occidētales sunt, habitāt</p> <p style="text-align: center;">Vennicones In quibus vrbs</p> <p>Orrea 24 58</p> <p>Deinde qui magis orientales sunt, Taxali</p> <p style="text-align: center;">Et vrbs</p> <p>Deuana 26 59</p> <p>Rurfus autē sub Selgouis & Otadinis, ad vtracq̄ maria habitant Brigantes</p> <p style="text-align: center;">In quibus vrbes</p> <p>Epiacum 18 58</p> <p>Vinnonium 17 58</p> <p>* Caturactonium 20 58</p> <p>Calatum 19 57</p> <p>Isurium 20 57</p> <p>Rigodunum 18 57</p> <p>Olicana 19 57</p> <p>Eboracum 20 57</p> <p style="text-align: center;">Et Legio sexta Nicephorica</p> <p>Camum lodunum 18 57</p> <p>Apud hos penes sinum portuosum Parifi</p> <p style="text-align: center;">Et vrbs</p> <p>Petuaria 20 56</p> <p>Sub ijs & Brigantibus habitant, magis ad occasum tendentes, Orduices</p> <p style="text-align: center;">Penes quos vrbes</p> <p>Mediolanum 16 56</p> <p>Brannogenium 16 56</p> <p>His vero magis oriētales sunt Cornauij</p> <p style="text-align: center;">In quibus vrbes</p> <p>Deuana 18 55</p> <p>Et legio vigesima Nicephorica</p> <p>Viroconium 16 55</p> <p>Post hos Coritani</p> <p style="text-align: center;">In quibus vrbes</p> <p>Lindum 18 55</p> <p>Rage 18 55</p> <p>Deinde Catyeuchlani.</p> <p style="text-align: center;">In quibus vrbes</p> <p>Salinæ 20 55</p> <p>Vrolanium 19 55</p> <p>Post hos Simeni</p> <p style="text-align: center;">Apud quos vrbs</p> <p>Venta 20 55</p> <p>Et magis orientales penes Iamesam estuariū Trimoantes sunt</p> <p style="text-align: center;">In quibus vrbs</p> <p>Camudolanum 21 55</p>
--	---

Iterum sub dictis populis maxime occiden-
tales sunt Metē

In quibus vrbes

Luentinum	15 $\frac{2}{4}$	55 $\frac{1}{4}$
Maridunum	15 $\frac{2}{2}$	54 $\frac{3}{3}$

His magis orientales Sylires sunt

In quibus vrbs

Bullgum	16 $\frac{3}{3}$	55
---------	------------------	----

Post quos Dobuni, & vrbs

Corinium	18	54 $\frac{6}{6}$
----------	----	------------------

Post Atrebatij, & vrbs

Calcua	19	54 $\frac{4}{4}$
--------	----	------------------

Post quos maxime orientales Cantij

In quibus vrbes

* Londinium	20	54 $\frac{2}{2}$
-------------	----	------------------

Daruernum	21	53 $\frac{3}{3}$
-----------	----	------------------

Rutupie	21 $\frac{2}{4}$	54
---------	------------------	----

Rursus Atrebatij et Catijs subiacet Regni

Et vrbs

Næomagus	19 $\frac{2}{4}$	53 $\frac{3}{3}$ 12
----------	------------------	---------------------

Dobunis vero subiacent Belgæ

Et vrbs

Ischalis	16	53 $\frac{2}{2}$
----------	----	------------------

Aquæ calide	17 $\frac{2}{2}$	53 $\frac{2}{2}$
-------------	------------------	------------------

Venta	18 $\frac{3}{3}$	53 $\frac{2}{2}$
-------	------------------	------------------

Deinde versus occasum & austrum Duro-
triges sunt

In quibus vrbs

Dunium	18	52 $\frac{2}{2}$ 12
--------	----	---------------------

Post quos maxime occidentales Donmonij.

In quibus vrbes

Voliba	14 $\frac{2}{4}$	52 $\frac{3}{3}$ $\frac{4}{4}$
--------	------------------	--------------------------------

Vxella	15	52 $\frac{2}{2}$ $\frac{4}{4}$
--------	----	--------------------------------

Tamare	15 $\frac{2}{2}$	52 $\frac{4}{4}$ $\frac{4}{4}$
--------	------------------	--------------------------------

Isca	17 $\frac{2}{2}$	52 $\frac{2}{2}$ $\frac{4}{4}$
------	------------------	--------------------------------

Légio secūda augusta	17	52 $\frac{2}{2}$ 12
----------------------	----	---------------------

Insulæ autem adiacent Aluioni iuxta Or-
cada promont.

Ocitis insula	32 $\frac{3}{3}$	60 $\frac{2}{2}$ $\frac{4}{4}$
---------------	------------------	--------------------------------

Dumna insula	30	61
--------------	----	----

Supra quam Orcades insulæ sunt, numero
triginta circiter, Quarum medium gradus
habet

30 62 $\frac{2}{2}$

Et super ipsas Thyle est, cuius insulæ pars
quæ maxime ad occasum tendit, gradus ha-
bet

29 63

Quæ maxime ad or um	31 $\frac{3}{3}$	63
---------------------	------------------	----

Quæ maxime ad arctos	33	63 $\frac{4}{4}$
----------------------	----	------------------

Quæ maxime ad austrū	33	62
----------------------	----	----

Medium insulæ	33	63
---------------	----	----

Iuxta Trionantas vero insulæ hæc sunt

Toliapis insula	23	54 $\frac{3}{3}$
-----------------	----	------------------

Caunos insula 24 54 $\frac{2}{2}$
Sub magno vero portu insula est
Vectis, cuius mediū grad⁹ habet. 19 $\frac{3}{3}$ 52 $\frac{3}{3}$

HISPANIAE SITVS

CAPVT .III.

Tabula .II. Europe

ISPANIAE, quæ
apud Græcos Iberia di-
citur, tres prouintia
sunt, Betica, Lusitania
ac Tarraconensis
Et Beticæ quidē latus,
quod versus occasum
atq; Septētriones est,

terminatur a Lusitania, et pro parte a Tarra-
conensi, cuius lateris descriptio sic se habet.

Os orientalius Anę flu.	4 $\frac{3}{3}$	37 $\frac{2}{2}$
-------------------------	-----------------	------------------

Flexio flu. ad ortum	6 $\frac{3}{3}$	39
----------------------	-----------------	----

Pars flu. iuxta finē Lusitanię.	9	39
---------------------------------	---	----

Hinc descripta linea iuxta Tarraconensem
Hispanię, tanq; versus Balearicum pelagus
finem habet.

Fontes anę flu. partes habent	12	37 $\frac{4}{4}$
-------------------------------	----	------------------

Australe autem latus Beticæ terminatur in
exteriori pelago oceano & Herculeo freto,
in interiori aut mari Iberico pelago, huiusq;
lateris descriptio sic se habet, post anę fluuij
ostia in exteriori mari sic

Turditanorum

Onobalifsturia	4 $\frac{3}{3}$	37 $\frac{3}{3}$
----------------	-----------------	------------------

Betis flu. ostia orientalia.	5 $\frac{3}{3}$	37
------------------------------	-----------------	----

Fontes flu.	12	38 $\frac{2}{2}$
-------------	----	------------------

Quod iuxta Astan est estuariū.	6	36 $\frac{2}{2}$ $\frac{4}{4}$
--------------------------------	---	--------------------------------

Turdulorum

Menesthei portus	6	36 $\frac{3}{3}$
------------------	---	------------------

Promontorium a quo fretum, in quo

Iunonis templum	5 $\frac{2}{4}$	36 $\frac{12}{12}$
-----------------	-----------------	--------------------

Belonis flu. ostia	6 $\frac{2}{2}$	36 $\frac{6}{6}$
--------------------	-----------------	------------------

Belon ciuitas	6 $\frac{4}{4}$	36 $\frac{3}{3}$
---------------	-----------------	------------------

Bastulorum qui dicuntur Pini

Menralia	6 $\frac{2}{2}$	36 $\frac{2}{2}$
----------	-----------------	------------------

Transdumenorum	6 $\frac{3}{3}$	36 $\frac{2}{2}$
----------------	-----------------	------------------

Barbesola	7 $\frac{4}{4}$	36 $\frac{6}{6}$
-----------	-----------------	------------------

Carteia	7 $\frac{2}{2}$	36 $\frac{6}{6}$
---------	-----------------	------------------

Calpe mons & columna in interiori
mari 7 $\frac{2}{2}$ 36 $\frac{6}{6}$

In Iberico autem mari

Barbesole flu. ostia	7 $\frac{3}{3}$	36 $\frac{2}{2}$
----------------------	-----------------	------------------

Suea	8	36 $\frac{2}{2}$ $\frac{12}{12}$
------	---	----------------------------------

gundalquibir

gibalzar

C 3

Saduce flu. ostia	8 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$
Malaca	8 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$
Manoba	9 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$
Sex	9 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$
Sdambina	10 $\frac{1}{4}$	37 $\frac{1}{4}$
Extensio	10 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$
Abdara	10 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$
Portus magnus	11 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$
Charidemi promont.	11 $\frac{1}{2}$	36 $\frac{1}{2}$

Reliqua pars prouicie versus hycmalē solis
ortū penes Balearicum pelagus fines habet
linea ea, quę a dicto Charidemi pmōtorio
extenditur vsq; ad expositū finem, in quo
Balaria ciuitas 11 $\frac{1}{2}$ 37 $\frac{1}{2}$

Oram yō litoris a Ralia vsq; Barias urbē,
ñ, qui Bastuli vocantur tenēt. Supra quos
mediterranea versus Tarraconensem inco-
lunt Turduli

In quibus vrbes mediterraneę

Setia	9 $\frac{1}{2}$	38 $\frac{1}{2}$
Ilurgis	9 $\frac{1}{2}$	38 $\frac{1}{2}$
Vogia	9 $\frac{1}{2}$	38 $\frac{1}{2}$
Calpurniana	9 $\frac{1}{2}$	38 $\frac{1}{2}$
Cecila	9 $\frac{1}{4}$	38 $\frac{1}{4}$
Biniana	10 $\frac{1}{2}$	38 $\frac{1}{2}$
* Corduba <i>cordona</i>	9 $\frac{1}{2}$	38 $\frac{1}{2}$
Iulia	9 $\frac{1}{2}$	38 $\frac{1}{2}$
Obulcum	10 $\frac{1}{2}$	38 $\frac{1}{2}$
Aralcis	8 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$
Detunda	8 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$
Murgis	8 $\frac{1}{4}$	37 $\frac{1}{4}$
Salduba	8 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$
Tucci	8	37
Sala *	8	37
Balda	7 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$
Ehora	7	36
Onoba	6 $\frac{1}{4}$	36 $\frac{1}{4}$
Illipula magna	9 $\frac{1}{2}$	38 $\frac{1}{2}$
Selia	9 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$
Vescis	9 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$
Escua	9 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$
Arrigis	9 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$
Calicula *	10 $\frac{1}{4}$	37 $\frac{1}{4}$
Lacibis	10 $\frac{1}{4}$	37 $\frac{1}{4}$
Sacilis	10 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$
Lacippo	10 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$
Illiberis	11	37

Interiora et iuxta Lusitaniā tenēt Turditani

In quibus vrbes

Canaca	4 $\frac{1}{2}$	38
--------	-----------------	----

Seria	4 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$
Osca	5 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$
Cariana	5 $\frac{1}{2}$	38 $\frac{1}{2}$
Vrium	5 $\frac{1}{2}$	38 $\frac{1}{2}$
Illipula	6 $\frac{1}{2}$	38 $\frac{1}{2}$
Setida	6 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$
Pruqi	5 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$
Sala	5 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$
Nabriassa	5 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$
Vgia	5 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$
Asta	6 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$
Corticata	6 $\frac{1}{2}$	38 $\frac{1}{2}$
Laelia	6 $\frac{1}{2}$	38 $\frac{1}{2}$
Italica	7 $\frac{1}{2}$	38 $\frac{1}{2}$
Maxilua	6 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$
Vera *	7 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$
Cariassa	6 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$
Calduba	6 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$
Pæsula	7 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$
Saguntia	6 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$
Asindum	6 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$
Nertobriga	7 $\frac{1}{2}$	38 $\frac{1}{2}$
Contributa	7 $\frac{1}{2}$	38 $\frac{1}{2}$
Regina	7 $\frac{1}{2}$	38 $\frac{1}{2}$
Cursus *	8	38
Mirobriga	7 $\frac{1}{2}$	38 $\frac{1}{2}$
Spoletinum	7 $\frac{1}{2}$	38 $\frac{1}{2}$
Læpa magna	7 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$
* Ispalis	7 $\frac{1}{4}$	37 $\frac{1}{4}$
Obucola	8	37
Calicula	7 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$
Oleastrum	7 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$
Vrbona	7 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$
Bæsippo *	7 $\frac{1}{4}$	37 $\frac{1}{4}$
Formacis	8 $\frac{1}{2}$	38 $\frac{1}{2}$
Aría	8 $\frac{1}{2}$	38 $\frac{1}{2}$
Asyla	8 $\frac{1}{2}$	38 $\frac{1}{2}$
Astigis	8 $\frac{1}{4}$	38 $\frac{1}{4}$
Charmonia	8 $\frac{1}{2}$	38 $\frac{1}{2}$

Beticorum Celticorum

Aruci	5 $\frac{1}{2}$	38 $\frac{1}{2}$
Arunda	6 $\frac{1}{2}$	38 $\frac{1}{2}$
Curgia	6 $\frac{1}{2}$	38 $\frac{1}{2}$
Acinippo	6 $\frac{1}{2}$	38 $\frac{1}{2}$
Vama	6 $\frac{1}{4}$	38 $\frac{1}{4}$

Montes in Betica nominantur

Marianus, cuius mediū	7 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$
Et qui Illipula dici t, habet	7 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$
Adiacet & Beticę insula in exteriori mari, in qua ciuitas Gadir, vel Gades.	5 $\frac{1}{2}$	36 $\frac{1}{2}$

cala